СВОБОДА
LIBERTY
Часопис для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рôкъ XIII. Скрентонъ, Па., Четверъ 9-го Марта, 1905. Число 10. — Vol. XIII. Scranton, Pa., Thursday, March 9, 1905. No. 10.

Важне
для всѣхъ братствъ и вôддѣлôвъ Р. Н. Союза.

1) Звертаю увагу всѣмъ братствамъ и вôддѣламъ, що при принятю новыхъ кандидатôвъ до орґанізаціи Р. Н. Союза мѣсцеви секретарѣ мають уважати на точне, докладне и справедливе выповнене декларацій нового кандидата або кандидатки — зъ власноручнымъ пôдписомъ его имени. Єсли кандидатъ неписьменный, мусить свое имя означити знакомъ св. креста въ присутности свѣдкôвъ.

2) Всѣ члены Р. Н. Союза суть обовязанй заплатити 25 центôвъ на желѣзный фондъ за мѣсяць Децемберъ 1904 р., въ протягу трохъ мѣсяцѣвъ, почавши вôдъ мѣсяця Децембра 1904, єсли уважають себе дальшими членами и хотять корыстати зъ правъ Р. Н. Союза. Се есть ухвала Головнои Конвенціи въ Shamokin, Pa., а члены Союза не мають права противитись жаднôй ухвалѣ Головнои Конвенціи, котра е найвысшою властію орґаніціи. Дятого роблю увагу всѣмъ членамъ и членкинямъ Р. Н. Союза, щобы нерозважно и самовôльно не наражались на страты правъ Р. Н. Союза на выпадокъ смерти подôбныхъ членôвъ.

Вôдъ Головного Уряду Р. Н. Союза.
Дано въ Jersey City, N. J., 23 Сѣчня, 1905.

Константинъ Кирчôвъ,
головный предсѣдатель Р. Н. С.

НОВИНКИ.

— ВЕЛИКЕ нещастє скоило ся въ Бруклинѣ, Н. Й. Въ тамошнôй муриньскôй церквѣ мавъ вôдбути ся похоронъ, и богато особъ, около 400, зôбрало ся въ церквѣ. Наразъ заломала ся пôдлога, и всѣ влетѣли до пôдцерковнои галѣ. Десять особъ зôстало убитыхъ, а много покалѣченыхъ. Всѣ були мурины. Церковь тота мала вже 56 лѣтъ и була збудована зъ дерева. Вже передъ пятьма роками узнано еѣ за небезпечну, але нѣхто на се не зважавъ, доки не наступила катастрофа. Теперь вже збирають грошѣ на будову новои церкви.

— ВЕСЕЛЫЙ жартъ устроивъ собѣ хтось зъ одного банкира въ Ню Йорку. Именно дôставъ сей банкиръ зъ почты скринку, на котрôй було написано: „полудневй овочѣ“. Зôбравъ вôнъ отже кôлькохъ своихъ приятелѣвъ, щобы ихъ почастувати тыми полудневыми овочами. Однакъ, коли вôтворивъ скринку на превеликій страхъ мѣсто овочѣвъ выскочивъ зъ вôдтамъ 3 стопы довгій аліґаторъ (рôдъ крокодиля).

— ПРЕЗИДЕНТЪ Рузвелтъ бере рôчну пенсію въ сумѣ 50 тысячь долярôвъ. Та сума мабуть не выстарчить йому на жите, бо мають йому пôдвысшити на 100.000 долярôвъ. Сю справу має залагодити конґресъ на найблизшôмъ засѣданю.

— ЗА сфальшоване чекôвъ на $1.500 засуджено въ Манилѣ тамошного мейора на 60 лѣтъ и 5 днѣвъ вязницѣ. Справдѣ по американьски.

— ОМАГА, Неб. Зловлено тутъ двохъ опришкôвъ, котрй передъ кôлькома мѣсяцями зрабували банкъ въ Коди, забивши касієра. Поліція вже вôдъ довшого часу шукала за ними, позаякъ тяжить на нихъ пôдозрѣнє, що они поповнили еще больше злочинôвъ.

— ВЪ Ронакъ, Ва. въ тамошнôй копальни угля наступила експльозія ґазôвъ, въ наслѣдокъ чого згинули всѣ робôтники, занятй пôдъ землею. На щасте було ихъ не много, бо лишь 15 або 16. Доси вытягнули на верхъ 10 трупôвъ, прочихъ еще не знайдено. Що було причиною експльозіи ґазôвъ не звѣсно.

— ВЪ Москвѣ въ Росіи, замордувавъ студентъ торговельнои академіи свого професора анґлика Mc Cleland-a, котрый давъ йому злу ноту. Професоръ той умысно дававъ своимъ ученикамъ злу ноту и доперва за заплатою замѣнювавъ еѣ на добру.

— ВЪ недѣльнôмъ числѣ „New Yorker Volks Zeitung“ появило ся въ нѣмецкôмъ перекладѣ „Zwei Skizzen“ von Ossyp Fedjkowytch.

— ВЪ Ню-Рочелъ, Н. Й. двохъ Италійцѣвъ залюбило ся въ однôй дуже гарнôй Неаполітанцѣ. Оба були передъ тымъ приятелями, однакъ любовь ихъ порôжнила, и постановили зъ собою покôнчити. Выбрали секундантôвъ и въ двобою оденъ зъ нихъ згинувъ, а убійця въ жѣночôмъ перебраню уйшовъ безпечно передъ поліцією. А гарна Неполітанка якъ передъ тымъ мала двохъ любимцѣвъ, такъ теперь осталась сама.

— КЕЛЬНЕРЪ зъ однои реставраціи въ Віліямсбурґу, почувши добрый дотепъ, такъ сердечно зачавъ ся смѣяти, що середъ смѣху дôставъ серцевый ударъ и згинувъ наглою смертію.

— ДУЖЕ острый засудъ выдавъ судія въ Скрентонъ, Па. на угорского пôдданого, котрый написавъ листъ зъ погрозою до угорского експрезидента міністрôвъ Тісы. Судія засудивъ его на грошеву кару $500, и на 18 мѣсяцѣвъ вязницѣ.

— 16-ЛѢТНЫЙ Италієцъ въ Ню Йорку, Францъ Мани, залюбивъ ся на смерть въ 17 лѣтнôй дѣвчинѣ и хотѣвъ зъ нею женитись. Однакъ, коли она йому вôдмовила, заведеный молодець вытягнувъ револьверъ, и два разы стрѣливъ до невѣрнои любки въ плечѣ. Конець бувъ такій, що убійцю арештувала поліція, а дѣвчину умираючу вôдвезено до шпиталя.

— НА три мѣсяцѣ вязницѣ засудивъ судія въ Йорквилъ, Н. Й. одного чоловѣка за те, що носивъ при собѣ укрытый револьверъ и грозивъ, що застрѣлить нимъ одного свого сусѣда. Перше за ношене укрытого оружія була кара $10, а теперь 3 мѣсяцѣ вязницѣ.

— ВЪ Бруклинѣ, Н. Й. на улици знайшовъ полісменъ дуже рано подорожный куферокъ. Коли його вôтворивъ, знайшовъ тамъ двотыжневу мертву дитину. Завôзваный лѣкарь ствердивъ, що дитина померла передъ кôлькома годинами. Трупа вôдвезено до трупарнѣ, а за родичами дитины глядить поліція.

— ВЪ Джерси Сіти, вôдбуде ся процесъ проти Бѣльского и Пендрука, за фалшиву присягу. Коли Бѣльскій дôстававъ въ сѣчню другй горожаньскй паперы. присягнувъ вôнъ и Пендрукъ, що вже пять лѣтъ пробуває въ Америцѣ. Однакъ якійсь Кросковскій донѣсъ до суду, що Бѣльскій есть въ Америцѣ лишь три роки. Всѣ они мають походити зъ Росіи, а Бѣльскій є дезертиромъ зъ россійскои арміи.

— СѢМЪ убитыхъ а двайцять кôлька раненыхъ — отсе результатъ зъудареня ся двохъ потягôвъ екскуршеновыхъ, якй везли людей зъ Огайо на інавгурацію президента до Вашингтону. Нема то якъ порядки на американьскихъ тренахъ!..

— РОБОТА въ С. Шаронъ, Па. поправить ся. Форнесъ Carnegie Steel Co., що не горѣвъ цѣлый рôкъ буде на ново запаленый 10 Цвѣтня. Млынъ тои самои компаніи, що не робивъ за 18 мѣсяцѣвъ, зачавъ робити сего тыждня даючи роботу 350 людямъ.

— ЯКІЙСЬ „пророкъ“ зъ Редингъ, Па. пророкує еще больше снѣгу и морозу сего року, а на додатокъ каже, що будемо мати ще й повени.

— СТРАЙКЪ въ Морисъ Ронъ, Па. на укôнченю. Компанія зробила предложене, що буде платити давну платню 69 центôвъ вôдъ тоны угля 40 цалѣвъ грубого, а вôдъ тоншого больше, ажь до 91 центôвъ за тону. Робôтники мабуть пристануть на тоє. Страйкъ треває 9 мѣсяцѣвъ.

— ВЪ Пасейку, Н. Дж., зъ минувшимъ понедѣлкомъ началась при церкви св. П. и П. вечѣрна наука читаня и писаня для старшихъ.

— СТИПЕНДІЙНУ запомогу им. пок. А. Бончевского въ сумѣ 140.52 кор. удѣливъ Выдѣлъ Наукового Тов. им. Шевченка у Львовѣ п. Фед. Ґолѣйчукови, студентови четвертого року фільозофіи.

— ЩО може піяньство. 26-го Лютого вôдбувалось весѣле въ Мт. Плезантъ, Па., пôдчасъ котрого Ив. Копкашъ (24 лѣтъ) и Мих. Лешôвъ (30 лѣтъ, лишивъ жѣнку и 2 дѣтей) зôстали убитй а зъ 6 тяжко покалѣченыхъ, Т. Полякъ, мабуть также умре. Розумѣє ся, що на весѣлю було подостаткомъ пива и виски. Клопôтъ почавъ ся зъ того, що якійсь Ю. Лукашъ, непрошеный на весѣле, хотѣвъ танцювати зъ одною дѣвчиною Анною Онуфрей. Дѣвчина не хотѣла зъ нимъ танцювати а кромѣ того непрошеного гостя выкинено за дверѣ. Тодѣ вôнъ зôбравъ своихъ пріятелѣвъ и вôйшовъ до дому, де вôдбувалось весѣле. Почалась страшна бійка при помочи вилокъ вôдъ коксу, ножôвъ и револьверôвъ. Жѣнки и дѣти повтѣкали геть. Зъ хаты перенеслась бійка на улицю и тревала цѣлу годину. Въ тôмъ часѣ противники дали до себе не менче якъ 50 выстрѣлôвъ зъ револьверôвъ, а жаденъ зъ тыхъ, що брали участь въ бійцѣ не выйшовъ безъ менчого або больщого покалѣченя. Поліція арештувала 27 людей.

— ЯКЪ бавлять ся богачѣ? Въ Ню Кеслъ, Па. мешкає богата панѣ Гичкакъ, котра має прегарного расового кота, якій зве ся такъ якъ дочка президента „Алисъ Рузвелтъ“. Дня 22-го Марта буде сей кôтъ, а властиво кôточка, мати 3 лѣта и ось панѣ Гичкакъ задумала выправити еѣ „уродины“, на котрй запросила въ имени свого кота и всѣхъ расовыхъ котôвъ зъ Ню Кеслъ. Властителѣ запрошеныхъ котôвъ роблять старанй приготованя, щобы ихъ любимцѣ показались на „party“ якъ найгарнѣйше. Пôдчасъ вечерѣ будуть коты ѣсти курятину и всякй другй мяса та присмаки.

— Зъ Монте Карло доносять про незвычайный пôдступъ, якого уживъ якійсь хитрець, щобы выдôстати вôдъ тамошного банку грошѣ. Вôнъ положивъ ся вечеромъ на плантаціяхъ передъ домомъ гры и удавъ неживого. Тутъ найшла его сторожа банку. Перешукали ему кишенѣ и найшли порожными. Такй самоубійства для банку дуже неприемнй, и его управа вкладає звычайно нещасливцямъ грошѣ до кишенѣ, щобы вôдвернути здогадъ, що ихъ ограблено въ домѣ гры. Такъ стало ся и тутъ: мнимому небôщикови вложено тихцемъ до кишенѣ три тисячи франкôвъ, закимъ поликано полѣцію. Та закимъ полѣція явила ся, небôщикъ оживъ и щезъ разомъ зъ 3000 франкôвъ безъ слѣду. Хитрого обманця не удало ся поліціи доси приловити.

— ЗЪ Перемышля доносять, що станъ здоровля проф. Глѣбовицкого, котрого пострѣливъ дня 29. грудня м. р. въ будинку рускои ґімназіи ученикъ Воробель, погôршивъ ся. Заразъ по сумнôй подѣ лѣкарѣ ствердили, що проф. Глѣбовицкого удасть ся уратувати, бо куля не дôстала ся до мозку, лише застрягла въ кости коло уха. Тимчасомъ на кости наслѣдкомъ еѣ нарушеня повставъ болякъ и хто знає, чи недужого удасть ся удержати при житю.

— ГАЛИЦКІЙ „Руслан“ подавъ дословно статю о. Філяса „Въ оборонѣ Василіянъ“, яка свого часу була друкована въ „Свободѣ“, але навить не заикнувъ ся про нашй уваги до неѣ „Врачу исцѣли себе самъ“, хотяй они находились въ тôмъ самôмъ числѣ и нема сумнѣву, що ред. „Руслана“ ихъ бачила. Яка цѣль такого поступованя, каждый вгадає.

Не менче мусимо донести до вѣдомости „Руслана“, що „Свобода“ выдаєсь передовсѣмъ не для ред. „Руслана“, а для американьскихъ Русинôвъ, та що слово таке якъ „инджай“ имъ больше зрозумѣле якъ пр. слово льокомотива, розумѣє ся, также не руске а чужоязычне.

Чи і о скілько полекшає на Україні?

Отсе питане займає нинї не лиш самих Українців але й людий сторонних — лїтературних і наукових, кругів усїх культурних наций. Тай не диво! Брутальний указ царя Александра II. з 1876 р. не має нїчого рівного собі в Европі, не виймаючи й Туреччини, з-під котрої Росия висвободжала Славян тай ще нинї висвобождає, хоч там кождий нарід, між ними Серби й Болгари, тїшить ся правом на національний свій розвиток, мова кождого народу панує в національних школах, в церквах і институциях. Царский указ з 1876 р., що наложив каганець на мову 28 мілїонів горожан держави є поганим пятном, є ганьбою для Европи — і в тім дусї висказувались і до нинї висказують ся сьвітлїйші уми европейскі. Такі висказы з послїдних лїт діставала віденьска Ruthenische Revue з усїх сторін Европи, они часто появляють ся й на стовпцях европейских дневників і журналів.

Однакож минали десятки лїт, настало й XX. столїте, а грубошкірі правительства росийскі не тілько консервували указ з 1876 р., але й допускали ся ще обурюючої самоволї навіть в границях того указу, а всї голоси протесту, всї резолюциї уїздних і губернских земских зборів (рад повітових і соймів), господарских комітетів, усяких з'їздів, обществ грамотности (товариств народної просьвіти) і т. д. — кидано просто до коша. Рукописий навіть популярно-наукового змісту в україньскій мові для просьвіти народу цензура не допускала друкувати (н. пр. рукопись: „Як годувати малих дітий"), а так само не допускає навіть популярної часописи україньскої, не кажучи вже про яку-небудь часопись для україньскої інтелїґенциї, так що нинї на цїлїй територии росийскої України нема анї одного періодичного листка в україньскій мові!

Аж отсе тепер, коли самодержець Росиї зі своєю чиновничою опорою опинив ся в дуже прикрім положеню і мусїв приступити до деяких реформ, виринула, в звязи з реформою преси в державі, також справа царского указу з 1876 р.

Шеста точка ухвал комітету міністрів дотичача сеї справи звучить як слїдує:

„Въ заключеніе комитетъ остановился на Высочайшихъ повелѣніяхъ 18 — 30 мая 1876 г. и 8 октября 1881 г., коими запрещено печатаніе и изданіе на малороссійскомъ языкѣ всякаго рода сочиненій, за исключеніемъ историческихъ документовъ, словарей и произведеній изящной словесности. Постановленія эти, въ свое время не опубликованныя и въ Сводъ законовъ не вошедшія, имѣли въ виду воспрепятствовать развитію украинофильскаго движенія, направленнаго къ литературному, а затѣмъ, быть можетъ, даже и политическому обособленію Малороссіи отъ остальной Россіи. Указанное движеніе, бывшее всегда явленіемъ наноснымъ, нынѣ не представляетъ сколько-нибудь серьезной опасности; между тѣмъ, продолжающееся примѣненіе наложеннаго запрета, значительно затрудняя распространеніе среди малорусскаго населенія полезныхъ свѣдѣній путемъ изданія книгъ на понятномъ для крестьянъ нарѣчіи, препятствуетъ повышенію нынѣшняго низкаго культурнаго уровня крестьянъ малороссійскихъ губерній."

„Такъ какъ, однако, для окончательнаго разрѣшенія вопроса объ отмѣнѣ мѣръ, стѣсняющихъ свободу печатанія на малороссійскомъ нарѣчіи различныхъ книгъ, въ виду комитета не имѣется достаточныхъ фактическихъ свѣдѣній, то комитетъ нашелъ болѣе осторожнымъ поручить министрамъ народнаго просвѣщенія и внутреннихъ дѣлъ, по принадлежности, запросить мнѣнія по данному вопросу Императорской Академіи Наукъ и Императорскихъ университетовъ кіевскаго и харьковскаго, а равно кіевскаго, подольскаго и волынскаго генералъ-губернатора и представить полученные отзывы, въ непродолжительномъ времени, вмѣстѣ съ своимъ заключеніемъ, на уваженіе комитета".

Крім повисшої ухвали Комітету міністрів важні ще меморіяли Одеских і Кїївских Українців до міністра справ внутрішних в дїлї знесеня указу з 1876 р.

Україньска інтелїґенция з Одеси покликуєсь на свій горожаньский обовязок звернути увагу комітету міністрів на одно з нарушень права, яке обходить цїлу державу. То нарушене права україньскої мови. Виказавши докладно противправний стан україньскої мови через десятки лїт, всякі варварскі заборони й секатури і сумні наслїдки того — одескі Українцї, цитуючи параґрафи державних законів, виказують, що Українцї поставлені законами на рівні з Москалями, а тілько всякі противзаконні циркулярі змінили основні закони, обмежуючи навіть уживане україньскої мови в лїтературі. Переяславска угода з 1654 р. була добровільним актом україньского народу, отже Україна не є завойованим анї ворохобним краєм, щоби державна управа трактувала еї инакше і обмежувала в духовній сфері.

З Киева виїхала до Петербурга депутация, відпоручена участниками сьвяткованя 35-лїтного ювилея Івана Левицкого, щоби вручити міністрови внутрішних справ основний мемориял, принятий і підписаний 300 Українцями (участниками ювилея) і устно підперти его у міністра. Мемориял кінчить ся осьтакими резолюциями:

„Україньска інтелїґенция, зібрана для відсьвяткованя 35-лїтного ювилея дїяльности одного з найстарших україньских писателів, по виміні гадок про сучасний стан україньскої лїтератури в Росиї, однодушно прийшла до такого ось виводу:

1) Обовязуючі нинї в Росиї заборонні розпорядженя майже виключають можність уживати україньску мову в лїтературі, а в наслїдок сего україньскі писателї мусять або зовсїм зрікати ся своеї дїяльности або переносити еї за границї Росиї.

2) При такім станї україньский нарід позбавлений средства единого, пригідного для проведеня в народні маси знаня — книжки і школи в народній мові — через що десятки лїт піддержуе ся темнота й неуцтво в народї, убиваючі его духові сили і здержуючі его економічний розвиток.

3) Україньска інтелїґенция, позбавлена своеї лїтератури, цїлком не має можности ясно висказувати свої гадки, бо навіть на тім крайно вузкім поли ориґінальної белетристики, котра на дїлї либонь заборонена, писателї мусять терпіти нїчим необмежену самоволю цензури.

З огляду на се ми, низше підписані, глубоко пересьвідчені о доконечній потребі зміни згаданих заборон, уважаемо за свій обовязок подати все в мемориялї виложене, до відома міністра внутрішних дїл".

Петербурскі „Новости" пишуть про сю справу: „Цїкавий висказ комітету міністрів о друкованю книжок в україньскій мові. Колишню „опасность" узнає він вже неістнуючою; рух, котрого бояли ся, називає змаґанем до лїтературного а „быть можетъ" навіть до полїтичного відокремленя України від решти Росиї; сам рух називає явищем „всегда наноснымъ"... І те „быть можетъ" позбавило на довгі часи цїлий край права читати на рідній і дорогій ему мові! Ба і тепер, мимо цїлком виразного заключеня комітету міністрів, колишня „опасность" від україньскої мови все ще займає позицию тревожачого привиду: потріб но опінії київского ґенерал-ґубернатора, академії наук, київского і харківского універзитету"...

Петербурска „Наша Жизнь", пише про заборону українcької мови ось що:

„Мертвою буквою закона не загамуєш могучих домагань житя. Мало-помалу, несьміливо й нерішучо, люди, зрозумівші сю, незаперечну правду, беруть ся за дїло. Відомо з досьвіду, якою симпатиею тїшились свого часу релїґійні поученя священика о. Гречулевича в україньскій мові. А тепер кремінецкий епископ Амвросій (вікарий волиньскої епархії) поучає нарід україньскою мовою по обїзді епархії і — по его власному авторітетному сьвідоцтву — се дуже подобаєсь народови і очивидячки впливає на нарід благотворно (гляди: „Волынскія Епархіяльныя Вѣдомости" ч. 22.). Дня 14. серпня 1904 р. преосьвященний Амвросий виголосив проповідь в україньскій мові навіть в Почаївскій Лаврі!..

„Пора — пише дальше „Наша жизнь" — давно пора зняти з україньскої мови тяжкі кайдани указу з 1876 р. Пора дати мілїонам росийскої України змогу користуватись своєю мовою — „не тому (закінчимо словами професора львівского універзитету К. Студиньского), що Бандке назвав еї найлучшою зі всїх між усїма славяньскими мовами а Мицкевич найлучшим з між руских нарічий; не тому, що Бодяньский звеличав еї поетичність й музикальність і ставить еї на рівнї з мовами грецкою й італїйскою; не тому, що Коубек і Мацеевскій признали еї лучшою від ческої мови; не тому, що Москаль Даль (Луганский) ставив еї висше від московскої — але тому, що она їм, Українцям, рідна".

Щоб знали і онуки.

Сонет.

Бажав би я, щоб знали і онуки
Про те, як ми живем тепер на сьвітї,
Про думи всї і тяжкі наші муки,
І гибли в нас як сили у розцьвітї.

Бажав би я в піснях сказать народу,
Як ми гуртом несли життя на страту,
За правий стяг, добро і за свободу,
І як гуртом спасали рідну хату.

Що тисячі братів лягло за волю —
І на своїм і на чужому полю,
І кров лилась братерськая річками.

Що Рідний Край стогнав, конав віками,
А ворог злий над ним знущав ся люто; —
Бажав би я, щоб все те не забуто.

Київ, 29 грудня, 1904 р. Олекса Коваленко.

ДОПИСИ.

Зъ Лемковщины.

Теперь у насъ часы змѣнились, водъ 29. Януара пустили морозы снѣги за таяли, до того ще и дощь падавъ. Однымъ словомъ, якъ кажуть, зробило розпустъ. Студнѣ понаповняли ся водамє, бо вже и воды по студняхъ браковало. Якійсь часъ була добра санна, то заробляли на фурманкахъ люде красни грошѣ. Возили зъ лѣса дерево, сяги жидамъ до села Вапенного, а зъ Вапенного до Бѣча. Зъ того найбôльше користали хлопцѣ зъ Вапенного, бо суть то трудолюбивѝ хлѣборобы, а майже всѣ въ тыхъ сторонахъ тримають конѣ. Роздѣляне меньше, бо коней не мають задля браку пашѣ. Понизше Фолюша на цекельско-воляньскôй горѣ Синявѣ, тамъ такожь мають люде зарôбки. Ще въ осени зачали тамже жиды будовати фабрику, паровый тартакъ — тамъ такожь трудолюбивцѣ заробляють грôшь. Однѝ возять камѣне, другѝ дерево и такъ кождый щото зможе на выжите заробити. При тôмъ, суть ту и зъ иншихъ сторôнъ люде, вôдъ Львова, Перемышля, и Поляки и Русины, що головнѣйше — майстры.

Давнѣйшими часами не такъ давно, якихъ сорокъ лѣтъ бувъ ту звычай у Полякôвъ, що умершого нетримали въ помешкальнôй хатѣ, але въ стодолѣ, черезъ три дни до похорону. Одного разу йшло трохъ Русинôвъ на ярмарокъ до Дембицѣ. По дорозѣ вступили до першои лѣпшои хаты яка припала и просили о нôчлѣгъ. Господаръ дому принявъ ихъ и пôславъ до стодолы, най переспять ся Руснячки. Рано засвитало, они будять ся и дивлять ся колоа нихъ ночує и мертвець! Такій то бувъ перше звычай у Поляковъ.

Гнѣвливѝ жѣнки-сусѣдки. Одна и друга мешкають коло потока, где нѣколи въ жадну посуху воды не бракне, вода прекрасна и здорова, зъ доброго жерела плыве и близько коло однои и другои хаты, по дрôбнôмъ камѣню бѣжить; але не обѣ сусѣдки зъ него воду беруть. Старша зъ нихъ задля гнѣву и злобы, щобы бôльшій гнѣвъ показати, для своеи сусѣдки не иде по воду до потока, але далеко до рѣки, та мусить тяжко и далеко двигати воду, але она не знає своє здоровлє оцѣнити, лѣпше для неи показати злôсть якъ бы тымъ, могла свою противничку покарати. — Звѣряче серце. Оденъ господарь изъ села Преґонины, повѣтъ Горлицѣ, хотѣвъ присѣсти чуже поле. Буде тому бôльше якъ 15 лѣтъ, померъ его сусѣдъ и кревный а лишала ся вдова и сынокъ мальчикъ на нещасте. Принесло лихо въ той часъ бачу зъ Венґеръ. Захланный чоловѣкъ, сусѣдъ и приятель, роздумавъ якъ бы то можна прийти до згаданого ґрунту. Добре коли ту є бача (Мадяръ), вôнъ хотяй не задармо але зможе мое жадане справдити. И бачови удалось жѣнку убити безъ меча и палки, тôлько на его проклятя чародѣйнѝ, бо не задовгій часъ вона въ шпиталю померла, але еи сирôтка оставъ ся, котрого люде выховали зъ мальчика, прийшовъ вже теперь до своихъ лѣтъ и буде кому на ґрунтѣ господарювати.

Вô второкъ 14-го Февруара въ Боднарскôмъ лѣсѣ убило 3 конѣ, зъ села Осибницѣ. Трохъ Полякôвъ бѣдныхъ, поѣхало по одному коневи до лѣса и пôдрубали бука, котрый сперъ ся на другого, пôдрубали и того а они оба повалились въ иншу сторону и придусило 3 конѣ котрѝ и такъ були тôлько нанятѝ. Всегда тамъ рве ся де тонко.

Циганови народилась дѣтина. Циганъ нужь бѣгати по селѣ а просити кумôвъ найзнатнѣйшихъ господарôвъ въ селѣ. А господарь жаденъ не выступивъ зъ волѣ циганови, але мусѣвъ ся обѣцяти и слова додержати. Циганъ постаравъ ся о знатну гостину а при забавѣ каже до кума вôйта: Куме! не гнѣваю ся на васъ за то жесте мя минувшого тыжня выбили; бо за крадѣжь, то знаю щомъ заслуживъ, але теперь якъ булибысте не пришли тримати „ґѣтину" то бымъ вамъ того нѣколи не забувъ.

Дѣти, котрыхъ отецъ полишивъ а самъ пôшовъ въ Америку на заробокъ, абы ихъ яко выживити, то такѝ дѣти видять, що имъ нѣхто не має до росказу и замѣстъ ити до школы, вѣчно идуть совчати ся по ледахъ, або гôрочками на саночкахъ, а ты тату присилай на хлѣбець и на обуве, а сыночокъ якъ обуєся и попоѣсть то совгаєсь до вечера; ему школа не на думцѣ бодай тато приславъ грошикôвъ на пацу.

Зима у насъ досить тяжка. Снѣгу ажь надто, тôлько на то полекшало, що морозы упали, то лаґôднѣйше на свѣтѣ якъ до тѣхъ часôвъ було.

Дѣти старшѝ и молодшѝ дуже слабують на ґузя, такъ зване гарлôвка.

А. Пыжъ.

Роздѣле, дня 18 Февруара 1905.

Зъ Terryville, Conn.

Дня 11. Февруара перелетѣвъ бузько понадъ хату ч. брата Михаила Бобика и члена Руского Нар. Союза вôд. 54 и принѣсъ му красного хлопчика, Василя. Хрестины вôдбулись дуже величаво, бо кумове забавлялись ажь до пôзнои ночи, но хочь було вже пôзно однакъ спомянули и на Руску Бурсу. П. Петро Летита промовивъ до кумôвъ горячими словами и давъ початокъ до збираня, але найшли ся и такй люде, котрй навѣть и такому дѣлу якъ Бурса суть противнй. Жертвували пп.: П. Летита 25, Ив. Париликъ 25, Мих. Бобикъ 25, Тимко Кушвара 25, Стефанъ Деркачь 25. Честь тымъ кумамъ, що не забули на Бурсу. А маленькій Василь нехай росте на потѣху родичамъ и на славу Руси Украины.

И. П.

З Винипеґ, Кан.

Звідуючи кольонії наших Русинів в Ассинабої, підчас сеї зими, можу сьміло сказати, що наш нарід увидївши себе в вільній земли, красно розвиває ся, так, що если будуть наші фармери і дальше поступати, то можем сподївати ся ліпшої будущини. Передовсім можуть ся похвалити Русини з Улична, Дрогобицкого повіту, своїм поступовим житем. Поселенцї тотї осїли ту в кольонії названій ними „Галич" перед 2 лїтами, а вже нинї можна бачити їх поступ і працю так на поли політичнім як і церковнім. З весною сего року розпічнуть будову рускої церкви і то мурованої. Школу уже з'орґанїзовали та старають ся о учителя Русина, щоби зараз по вакаціях розпочав науку шкільну. Почту в короткім часї мають дістати і почта буде називати ся Галич. Заслугу ту положив головно о. Зайцев, руский незалежний священик, котрий немало старає ся о піднесенє нашого народа.

Загалом беручи Русини замешкалі в тій околиці суть сьвідомі, хоч є і такі, що величають себе заступниками нашого народа, а в дійсности суть лиш вовками в овечій шкірі. Они аґітують тут за російскім православієм.

Українець.

Зъ Southwest, Pa.

Чекаю та чекаю и трудно ся дочекати якои дописи изъ нашихъ плейзôвъ и то мене приневолює дещо написати, щобъ люде знали, що ся тутъ дѣе. Робота якось лѣзе, але не по всѣхъ плейзахъ, бо не доходять кары по коксъ, про великій снѣгъ, якъ кажуть Англичане. Але зато ще роботу можь достати, хто хоче, до майнôвъ або до коксу. Єсли силъ стає, можь выробити на два тыжнѣ 20 до 30 долярôвъ а часомъ бôльше, якъ коли робить, а знову якій хто має плейзъ. Люде зъ краю ѣдуть та достають роботу, але щобъ приступали до братства и до Р. Н. Союза, то имъ не споминай. Кождый хоче заробити дещо та чимъ скорше назадъ вертати до краю, а що гôрше не мають охоты приступати, бо гдесь тамъ якійсь секретарь бр. не засылавъ грошей до касы Р. Н. Союза тôлько бравъ для себе, а ходить чутка, що за вôсѣмъ мѣсяцѣвъ не заслано. Та не знати якъ то могло бути, где були члены такого братства; та чи нѣтъ кождого мѣсяця справозданя головного секретара и головного касіера у „Свободѣ"? Тôлько треба читати, але дакому и на почту ся не хоче зайти. Оденъ чоловѣкъ пустивъ пологоску, що бр. св. Йоанна Хрестителя въ Травґеръ, Па. вôд. 25, въ Союзѣ ся розôйде (а треба знати, що той чоловѣкъ не есть членомъ того братства). Не знати звôдки ся о тôмъ довѣдавъ, коли члены того братства о тôмъ не знають. Якъ ся здає чи не для своєи корысти хоче где що зробити, але дуже ся мылить. Кажу дуже, бо згадане брацтво добре стоить, а якъ буде ся дахто тымъ братствомъ занимати чужій, то му скажемо всѣ засъ. Бôльше про те на другій разъ напишемъ. Подумайте собѣ дорогй читателѣ „Свободы", що може знову піятика. Дня 25 го лютого у суботу того року було весѣлє у одного Хорвата недалеко Heckla, Pa. Зачало ся пополудни а черезъ нôчь була страшна бійка, рѣзня та стрѣлянина а на рано у недѣлю двохъ забитыхъ а кôлькохъ пораненыхъ. Оденъ забитый належавъ до Єдноты, тожь сполокъ постаравъ ся за него, а другій не належавъ до жаднои орґанізаціи, такъ мусѣвъ лежати у болотѣ, поки его не взяли до Greensgurg-у, а що зъ нимъ дальше ся стало не знати. Мавъ тутъ своихъ краянôвъ, але жаденъ ся не занявъ нимъ по его смерти. Такъ люде дбають зъ своихъ. Оплакує его жена та двоє дѣтей у старôмъ краю, котрымъ не придбавъ ничь анѣ собѣ. Про те дорогй, братя Русины, берѣть зъ того прикладъ та приступайте до братства и Р. Н. Союза днесь, а не завтра, бо буде за пôзно.

М. Ющакъ.

З Carnegie, Pa.

Дня 12-го лютого 1905 р. в Неділю вечером о 8-ій годинї відбулось вінчанє нашого дякоучителя і секретара бр. сьв. Петра і Павла Р. Н. Союза від. 55, в Carnegie, Pa. П. Теодозія Каськова з п. Марією Турула. Обряду вінчаня довершили о. Кульчицкий і о. Стефанович. Підчас вінчаня були присутні: братство сьв. Петра і Павла, бр. сьв. Іоанна Хрестителя, Сестрицтво сьв. Любови і шкільні дїти. По вінчаню були всї присутні запрошені на гостину, де красно гостї забавляли ся сьпіваючи рускі пісні, а при тім не забули і за нашу руску читальню бо зібрали $7.45, за що дякуємо нашому дякоучителеви і жертводателям. За ваш щирий труд коло нас складаєм вам щиру подяку і жичимо вамъ сили на дальше до працї. Желаємо вам і сопрузї многая лїта!

Участник.

З Mc Keesport, Pa.

Дня 18-го лютого с. р. відбуло ся вінчанє члена брацтва св. І. Хр. п. В. Багрія, з п. Зятик. П. Зятик належала до сего часу до Сестрицтва в Брадок, Па. але маєм надїю, що тепер вступить до нашого сестрицтва сьв. Ольги. По вінчаню всї запрошені гостї удали ся до помешканя молодого, і там забавляли ся до пізної години. При веселій забаві проговорив оден із гостей щоб дещо жертвували на сьв. церковцю нашу. Всї гостї радо услухали і жертвували що хто міг, а іменно: Ксеня Сїра 1 дол., І. Я. 50 ц., І. Гайдук, М. Басецкий, Павло Униско, М. Мазак, І. Мартинюк, Р. Добряньска, М. Милка, А. Гайдукъ, по 25 цнт. М. Сїрий 30 цнт. Вас. Кочкодан 20 цнт., і инши гостї жертвували, но імена їх не суть знані. Всего зібрано 5 долярів. Всїм жертводателям стократно Біг заплать, а молодій парі нехай Господь Бог дасть здоровя, щоб жили в згодї, любві на „многая і благая лїта!

Гість.

З Монесен, Па.

Біда нїколи не спить, так і ту в Монесен. Маємо одного Москаля, котрий родив ся і виріс в Галичинї, але приїхавши до Америки хоче тут збудовати Росию, а притім не дає нікому спокою та чернить порядних людий. Недавно нашкробав небилиць у нюйорскій казетї, що нїби то тутейші Русини відмовляли тих, що хотїли пристати до російского „Общества". Захвалював також весїлє, на котрім був дружбою. Що до весїля то можна сказати, що було порядне, бо справяв его честний Русин, але я думаю, що для господина дружби не було оно дуже добре, бо молодець віз ся в керичу, а господин тарапахкав болотом, з три милї болота. То весїлє було би еще лїпше наколиб господин дружба менче відзначав ся переразливими криками. Недавно тому справляв оден честний чоловік хрестини, на котрі занесло і того дружбу. З початку розмавляли по тихо, но пізнїйше зачав Москаль вихвалювати Росию, з криком та проклонами, за що погнївалось кількох Русинів і мало браковало, що господина не вишмарено за двері. Тогди розгнїваний господин виніс ся своїм коштом з гавзу тай засїв чатувати (як зьвір на добичу) на гостий, котрі мали розходитись домів, і дірвавши десь фляшки, шмарив одному до голови, за що відпокутовав таки зараз на тім місци. Єсть тут еще і більше ему подібних, але більшість есть честних Русинів, котрі тримають ся кріпко своєї віри і не дають ся нікому баламутити. Маємо тут поважне братство, котре належить до Союза, а в короткім часї отворимо читальню, на котру вже почалисьмо збирати датки і сподїємось, що наші Русини будуть тримались кріпко своєї віри та не будуть пхатись в чужі діри, куди ошуканцї їх просять.

Максим Криницкий,
член Союза.

Зъ Chisholm, Minn.

П. Лука Фецишь, заст председателя бр. св. Отца Николая, вôд. Союза 37, въ Chisholm, Minn., справлявъ хрестины 19 с. м. Гостѣ забавлялись дуже честно и при той забавѣ заохотивъ зôбраныхъ гостей, п. Иванъ Сенѣвъ, председатель згаданого бр. до складки на Руску Бурсу въ Йонкерсъ. На тѣ слова заразъ присутнй гостѣ зачали складати свои щедрй лепты на руки п. Ивана Сенѣвъ и Ивана Круховского и зложили якъ слѣдує:

Лука Фецишь 1 дол., по 50 цнт.: Андрѣй Войталь, Лука Тони, Петро Цибанъ; по 25 цнт.: Ив. Сенѣвъ, Ив. Круховскій, Василь Лукашикъ, Андрѣй Семетковскій, Гриць Дзядикъ, Лука Сенько, Федоръ Косякъ, Иванъ Войталь, Василь Товтъ, Юрко Гудакъ; по 15 цнт.: Марія Гудакъ, Стефанъ Круховскій, Федоръ Смôльницкій; по 10 цнт.: Євка Смôльницка, Мих. Саучка, Кость Баранъ, Федоръ Туранчикъ, Гриць Фекъ, Онуфрій Сорока, Максимъ Жентичка; по 5 цнт.: Антоній Пѣхота, Анна Фекъ, Данько Шопа. Разомъ 6 дол. и 30 цнт.

Сердечна подяка належить ся всѣмъ жертвователямъ. Хотяй Русины розсипанй на чужинѣ, але однаково не можуть позабути на свою рôдну матѣрь Русь Украину и не забувають на дѣтей рускихъ, котримъ треба помочи, а нѣхто инший имъ не поможе якъ не братя Русины. Тожь ще разъ вамъ дяка, за Ваши щедрй лепты! Най Господь нагородить васъ сторицею. Дорогй братя по Христѣ, думкою моею є, що вже часъ намъ пôзнати самихъ себе и свою єдину руску орґанѣзацію, котрою есть Руско-Народный Союзъ.

Певно, що вже досить для насъ чужого добра, досить намъ опѣки въ старôмъ краю польскихъ та мадярскихъ панôвъ.

Теперь мы на вôльной земли Вашинґтона не повиннй давати баламутитись чужимъ орґанѣзаціямъ тôлько горнутись до своѣ рускои орґанѣзации.

Тожь братя Русины приступайте до братствъ и до Союза, бо тôлько ту знайдете єдину помôчь и вôдраду въ чорнôй годинѣ. Приходѣть на мітинґъ, а мы васъ радо приймемо до братства безъ вступного, а до Союза пôсля статутôвъ. Мітинґи вôдбувають ся у насъ каждои недѣлѣ по 20-гомъ.

Не зважайте, що ще є часъ и тѣмъ самй себе не ошукуйте, бо не знаемъ анѣ дня нѣ годины, коли може на насъ впасти нещасте. До роботы идемо при здоровлю а зъ роботы не знаемъ чи повернемъ самй, чи насъ привезуть або принесуть. Отже кождый Русинъ, коли має въ серцю любовь до своеи жены и дѣточокъ, котрыхъ полишивъ въ старôмъ краю, кождый сынъ въ котрого серцю горить любовь до вôтця и матери, братôвъ и сестеръ, повиненъ належати до братства и Союза, абы коли, недай Боже, люта смерть его заскочить несподѣвано мавъ чимъ обтерти гôркй слезы сиротъ полишеныхъ въ старôмъ краю, дѣточокъ, жены, вôтця, матери, братôвъ або сестеръ, и абы потому надъ его тѣломъ нѣхто не знущавъ ся, абы не мусѣвъ ити зъ вытягненою рукою и просити милостинѣ, щобы похоронити мертве тѣло.

Тôлько кождый повиненъ старатись доки часъ, абы мавъ ту помôчь, котра ся належить всѣмъ честнымъ Русинамъ належачимъ до братства и Союза.

У насъ робота йде досить лихо, платня денна 1 дол. 70 цнт. Много людей сидить безъ роботы сеи зимы. Братя робôтники, шановнй читателѣ „Свободы", подавайте дописи якъ на вашихъ плейзахъ йде робота, що дасть можнôсть людямъ довѣдатись, где роботы шукати.

Здоровлю чесныхъ читателѣвъ „Свободы" а Союзови зичу много а много новыхъ членôвъ.

Иванъ Круховскій,
Секретарь братства, вôддѣлъ 116.

НАДОСЛАНЕ.

Зъ Desloge, Mo.

У насъ декотрй люде кажуть, що имъ не треба нѣ священика нѣ церкви, бо имъ мильша піятыка якъ церковь. То въ часѣ можь и забавити ся, але якъ священикъ прийде, то треба ити до церкви. На службу еще ся зôйде двѣ части а третя часть остає дома, а на вечѣрню то заледво ся зôйшло девять хлопôвъ, троє дѣтей, священикъ, дякъ и оденъ церковникъ. Правда, що и я минувшого року не ходивъ и на службу, бо мусѣвъ ити до роботы, але суть такй, що не иде нѣ до роботы, нѣ до церкви, бо якъ мусить ити до роботы, то дармо. Якъ ще мы задумали собѣ зробити колекту, щобы побудовати церковь, то выбрали мене за колектора; то разъ я зайшовъ и щось ся зôбрало, але дôйшла мене вѣсть, що оденъ зъ нашихъ Русинôвъ повѣдавъ, що церква нѣколи не буде якъ я буду колекторомъ, що я не достоинъ за колектовъ ходити. То я не стою, абы я бувъ колекторомъ, бо найлѣпше бути свобôднымъ, а се тому вôнъ такъ повѣдавъ, що ему не за гонôръ, що его не выбрали нѣякимъ урядникомъ, то колекта есть застановлена на Ст. Франсоа, Мо. Прошу васъ братя, справуйте ся лѣпше якъ доси и ступайте въ слѣдъ мученикôвъ и самого Исуса Христа, страдавшого за насъ на крестѣ, то певно не зблудите зъ ророги правои.

Теодоръ Лукачикъ.

Памятайте на Р. Бурсу.

Колиб я міг...

Сонет.

Колиб я міг справдить свої заміри,
І не звернуть до віку із дороги,
І кинуть геть ненужні всї вимоги,
Тобі би був щасливим я без міри.

Колиб не знать повік менї зневіри,
Не бить низьких поклонів людям в ноги,
Не забувать, де правдини пороги,
І не курить чужим богам охвіри,

Колиб я міг святій метї служити,
Для других лиш на білім сьвітї жити
І їм віддать усю снагу і силу,

Тодїб я був ясним вінцем створїня,
І не пекли6 мене тяжкі сумлїня,
І радоб я зустрів нїму могилу...

Київ, 30 грудня, 1904 р. *Олекса Коваленко.*

„SVOBODA“
(LIBERTY)
THE RUTHENIAN WEEKLY
published every Thursday
at 209 Linden Str., Scranton, Pa.

JNO. J. ARDAN,
Publisher and Editor.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893

UNION LABEL 23

Advertising rates furnished on application.

Entered as second-class matter July 16 1903 at the post office at Scranton, Pa. under the Act of Congress of March 3, 1879.

„Свобода“

часопись для руского народа въ Америцѣ и орґанъ „Р. Н. Союза“, выходить що тыждня въ Четверъ и коштує:

Въ Америцѣ на 12 мѣсяцѣвъ.... $2.00
До старого краю на 12 мѣсяцѣвъ $2.00
Въ Америцѣ на 6 мѣсяцѣвъ... $1.00

Галичане можуть замовляти „Свободу“ черезъ Книгарню Шевченка ул. Чарнецького 26, Львôвъ.

Оплачувати ґазету треба все-гда зъ горы.

Грошѣ треба посылати въ реджістрованôмъ листѣ, або черезъ експресовый, або почтовый money order (мони ордеръ). Money order, то є карточку, котру достанете вôдъ почтара або аґента на експресовôмъ офисѣ, пôшлѣть намъ, бо безъ того мы не годни грошей достати.

Адресъ:
„SVOBODA“
Box 353,
SCRANTON, PA.

Хто хоче, щобы его адресъ змѣнити мусить подати намъ, кромѣ нового, також свой старый адресъ.

Інавгурація Президента.

Въ Суботу, дня 4 Марта, зложивъ присягу вѣрности американьскому народови при обнятю свого уряду въ столици краю, Вашингтонѣ — двайцять пятый зъ ряду президентъ Сполученыхъ Державъ, Теодоръ Рузвелтъ.

Президентъ Рузвелтъ теперь другій разъ держить найвысшу екзекутивну власть въ Сполученыхъ Державахъ. Перший разъ дôставъ ся вôнъ на те становище бôльше припадково, черезъ смерть свого попередника МекКинлея, симъ разомъ вынѣсъ его на се найпочотнѣйше становище американьскій народъ значною бôльшостію своихъ голосôвъ, вôданыхъ послѣдної осени.

Щобы побачити величаву параду, яка вôдбуваесь въ столици пôдчасъ інавгурації — зъѣхалось до Вашингтону, взглядно невеликого мѣста, высше 200 тысячь цѣкавыхъ, зô всѣхъ сторôнъ Сполученыхъ Державъ и облягали Капітоль вôдъ рана. Погода була трохи лѣпша якъ звычайно пôдчасъ сего великого свята. Свято почалось тимъ, що Рузвелтъ приѣхавъ до Капітолю въ супроводѣ около 30.000 людей, рôжныхъ военныхъ и цивільныхъ організацій. Присягу зложивъ, пôсля давного звычаю, на руки найвысшого федерального судіѣ пôдъ голымъ небомъ. Опôсля выголосивъ промову въ котрôй вказавъ, що положене американьского народа въ многôмъ корыстнѣйше вôдъ положеня котрого небудь европейского народа зъ причины браку рôжныхъ перепонъ, якій стоять европейскимъ народамъ въ дорозѣ до поступу. Заразомъ однакъ зазначивъ, що о скôлько положене Американцѣвъ корыстнѣйше о стôльки бôльша ихъ вôдвѣчальность, бо хто бôльше дôставъ, вôдъ того належить также бôльше вымагати. Кромѣ сего згадавъ Рузвелтъ, що Спол. Державы є найбôльшою републикою на свѣтѣ и тому, природно, очи всѣхъ людей зверненй на неѣ. Всякй неудачѣ або хибы въ управѣ републики потрясають загальну вѣру въ самоуправу людей.

Самоуправа не легка рѣчь. Єсли самоуправа мае удатись, треба щобы горожане самоуправной державы були людьми характеру, мали практичну інтеліґенцію, охоту, вытревалôсть, та привязане до высокихъ идеалôвъ.

Якъ бы тамъ не було, въ Рузвелтѣ дôстали Сполученй Державы президентомъ типового Американця, чоловѣка рухливого, меткого, інтелігентного, рѣшучого и до певной степени независимого.

Свого часу Рузвелтъ сказавъ: „все що я хочу є, щобы однаково обходитись зъ всѣми людьми. Дайте кождому справедливый „chance“. Не дозвольте ему кривдити другихъ, анѣ щобы ему хто робивъ кривду“. Єслибъ справдѣ Рузвелтъ, якъ президентъ, схотѣвъ держатись сихъ слôвъ и поступати пôсля нихъ, о скôлько се въ его силѣ, то можна бы сподѣвати ся неодной полекшѣ и поправы въ рôжныхъ напрямахъ, мѣжь ними и деякои поправы долѣ робôтникôвъ въ загалѣ, а въ тôмъ числѣ и американьскихъ Русинôвъ.

Царь и Росія.

По кровавôй рѣзнѣ наступила тиша. Тихо въ Росіи, якъ може бути тихо въ вульканѣ пôсля выбуху лявы, коли вульканъ тôльки курить ся, а лява въ йому збираеть ся, щобы выбухнути зъ новою, ще дужчою силою. На такому вульканѣ стоить теперь тронъ російского царя. Чи довго вдержить ся не знати; може ще рôкъ, а може ще десять рокôвъ, та одно можна сказати зъ певностію, що днѣ його въ книзѣ судьбы вже пораховай и остатный його день не за горами.

Остатнй розрухи показали, що ледве російскій царь уникне сумного кôнця. Правда, сѣ розрухи, що набрали такъ великои силы въ Петербурзѣ, а потôмъ у Варшавѣ та по инших мѣстахъ Польщи и Литвы, въ Фінляндіи та почасти на Украинѣ та середнôй Росіи, сѣ розрухи роздавленй. Царь выйшовъ яко побѣдитель. Та якъ-бы вôнъ не бувъ заслѣпленый, вôнъ оглядаючи ся на наслѣдки бою, крикнувъ бы, якъ колись грецькій вояка Пиргъ: — Ще одна така побѣда, и я згинувъ! Бо дѣйсне; сперши ся на кого царь придавивъ розрухи? На вôйско и тôльки на вôйско. На несвѣдоме, замороченѣ муштрою, задурене вôйско. Чи є така свѣдома сила въ Росіи, щобъ пôдтримувала царске самодержавіе? Шкода еѣ шукати. Щобъ еѣ не було, объ тôмъ попѣклували ся самй царѣ и ихъ правительства. Вони волѣють опирати ся на несвѣдому силу, вони боять ся громадскои свѣдомости. Черезъ те единою пôдпорою царя остало ся вôйско. И самъ царь сидить теперь въ Росіи, оточеный баґнетами и гарматами, и лишь изъ-за нихъ позирае на „свôй народъ“, на своихъ „вѣрныхъ пôданыхъ“. Вôнъ опинивъ ся въ становищѣ побѣдителя въ побѣдженôй, але ворожôй краинѣ.

Правда, є ще въ Росіи міліоны темного, неосвѣченого селянства, що нѣбы мають якйсь концервативнй традиціи, нѣбы остають ся вѣрными цареви.

Славный нѣмецкій політикъ и проводиръ робôтницкого руху, покôйный Лібкнехтъ сказавъ: Мы не можемо зробити революцію маючи мужикôвъ проти себе, але мы можемо зробити революцію безъ участи мужикôвъ — якъ-разъ о стôльки, щобъ не взяли участи въ революціи; але щобъ вони взяли въ революціи дѣяльну участь, щобъ выступили бодай проти революціи, на се також дарма сподѣвати ся.

Цѣлыми вѣками въ мужикахъ, якъ и въ загалѣ въ суспôльности царске правительство убивало всякій интересъ до політики, и воно добило ся свого. Мужики російскй політикою не цѣкавлять ся. Вони покôрливо платять податки, вони выконують усе те, що имъ урядъ велить а далѣ — имъ усе одно. Хай собѣ тамъ десь далеко у Петербурзѣ буде хочь царь, хочь повна анархія, отъ имъ то однаково. Вони знають свого земского, свого урядника, а далѣ що вони мають за дѣло! Навить теперь, якъ почала ся вôйна, якъ безпосередно изъ далекихъ сѣлъ та хуторôвъ тягнуть на рѣзню людей, руйнуючи до останку ихъ добробутъ, вôдбираючи иводѣ вôдъ родины единого робôтника, и теперь вони выявляють дуже слабе зацѣкавлене політикою. Ихъ цѣкавить вôйна о стôльки, о скôльки тамъ вони мають батька чи сына, але до якоись акціи и вôйна бы ихъ не подвигнула. Нѣ, маса російского селяньства не є сила вôдана цареви, а мертва байдужа маса, негôдна до самостôйнои акціи и на неи рахувати царь очевидно не може.

А тымъ часомъ селяньство, се єдина верства, на яку покликуеть ся царь, коли верзе про одвѣчнй традиціи російского народу, про державный устрôй вôдповѣдный російскому духови. Бо на кого бы вôнъ мôгъ ще покликати ся? Селяне — верства мертва політично, то розумѣеть ся на мертвого и покликати ся безпечно.

Була ще друга верства людности, на яку здавна покликали ся російскй царѣ, верства, яку обсипали рôжными добродѣйствами, верства любезного цареви російского дворяньства.

Аджеж самъ царь перший дворянинъ російскои державы. Та най-бы теперь царь покликавъ ся на дворяньство! Всѣ земскй зôбраня, по всѣхъ майже ґуберніяхъ посылають цареви та міністрови внутрѣшныхъ справъ листы зъ зовсѣмъ недвозначнымъ домаганемъ конституціи. Дворяне волѣють самй бути правительствомъ, анѣжь дитиною, нехай и улюбленою, але дитиною, якôй не дають нѣ волѣ нѣ слова, якою тôльки опѣкують ся, якъ малымъ немовляткомъ. Наприкладъ Харкôвске земске зôбране, те саме що торôкъ, якъ починала ся вôйна, удѣлило міліонъ карбованцѣвъ рублѣвъ на вôйсковй потребы а разомъ зъ тымъ ще пôвъ міліона „повергло къ стопамъ Єго ИмператорскôгоВеличества“ яко подарунокъ вôдъ щирости вѣрныхъ пôданыхъ Харкôвщины — те саме зôбране пише теперь до царя такъ: „Царю! Великій и дужій є рускій народъ, выслухайтежь його, черезъ вôльно обôбраныхъ имъ представникôвъ, покличте ихъ до участи въ законодавчôй власти. Царю! цѣльна и непорушна є ваша власть, не бôйте ся зменьшити еѣ надаючи закономъ застереженй свободы вашимъ пôданымъ; застережѣть ихъ личнôсть и помешкане вôдъ адміністраційного надужитя и сваволѣ, не дозваляйте тлумити въ громадскихъ зôбраняхъ и на академічнôй катедрѣ и на друкованому паперѣ те щире и вôльне слово, въ якôмъ повиннй высловлювати ся и доходити до вашого высокого трону щирй думки и чуте вашого народа“.

Такими и тому подôбными словами, домагають ся дворяне вôдъ царя конституціи, свободы слова, друку, зборôвъ та горожаньскои безпечности.

Не инакше высловлюють ся й купцѣ, мѣщане та всѣ иншй обивательскй верствы по мѣстахъ у мѣйскихъ зôбраняхъ. Хтожъ тодѣ ще въ державѣ остаеть ся? Робôтники, ремѣсники? Але хто выразнѣйше потрафить высловити свои домаганя, нѣжь робôтницка верства? Робôтники выписали свои домаганя, своею кров'ю на вулицяхъ столицѣ 22 сѣчня. Коли и дворянамъ и мѣйскимъ верствамъ царске правительство може сказати „цить“, и вони замовкнуть, то робôтникамъ се „цить“ промовляе царь кулями зърушниць и всежь не годенъ примусити ихъ замовкнути. Робôтники — се та верства, що перша вызначно сказала: „Геть самодержавіе!“

Нарештѣ и селянство не вже така наскрôзь байдужа и не свѣдома маса. И мѣжь селяньствомъ починае по трохи думка ворушити ся, и тамъ находять ся свѣдомѣйшй люде, и сй люде готовй стати до боротьбы зъ царатомъ. Мѣжь усѣма землями Росіи, стороною, де найбôльше розвивае ся революційный рухъ середъ селянства, є наша Украина. Правда, революційна орґанізація селянъ на Украинѣ не такъ ще велика, навить дуже мала, якъ порôвнати еѣ зъ 30 міліонами всеи людности Украины, але все-жь орґанізація зъ кôлькохъ тысячь мужикôвъ розкиданыхъ по всѣй Украинѣ и утворена въ 3—4 роки, сильно турбуе російске правительство. Се явище свѣдчить, що мае наступити часъ, коли и селяньство не буде політично мертвымъ и остатня опора самодержавія упаде.

Зъ „Н. Г. Г.“

Рôчнй Зборы

товариства Рускій Народный Дôмъ въ Америцѣ вôдбудуть ся въ Четверъ, дня 16-го Марта, 1905, пôдъ числомъ 123 Sussex Str., Jersey City, N. J. о 7-ôй годинѣ вечеръ. — На порядку дневнôмъ рôчне справоздане и выборы урядникôвъ.

Выдѣлъ.

Заява Народного Комітету въ справѣ жѣночои орґанізаціи.

Поважанй Панѣ!

Отсимъ маю честь въ имени Народного Комітету заявити, що зъ причины, що до Народного Комітету нѣхто зъ Пань въ справѣ такъ важнôй, якъ жѣноча орґанізація, не вôдносивъ ся, Народный Комітетъ не чувъ ся обовязаный въ тôй справѣ що небудь починати, а тымъ менче брати на себе одвѣчальнôсть за удачу або неудачу сего такъ знаменного руху.

Однакожъ, помимо того, Народный Комітетъ поспѣшить зъ усякою порадою, а крôмъ того не вôдкажесь рôвножь вôдъ покритя деякихъ выдаткôвъ полученыхъ зъ скликанемъ загального жѣночого вѣча.

За Народный Комітетъ
о. Павло Тымкевичъ, секр.

Жѣноча школа!

Американьскй Русины поступили знову однымъ крокомъ впередъ, отворивши 19-го м. м. першу жѣночу школу въ Мейфілдъ, Па. Симъ разомъ починъ дали православнй.

Якй именно предметы будуть входити въ програму сеи школы, покищо ще докладно не звѣстно. Знаемо лишь, що кромѣ читаня и писаня, будуть учити въ тôй школѣ еще и шитя та гры на піянѣ. Наука музыки буде вôдбуватись 3 разы въ тыждни; наука шитя кождого дня: Жены будуть учитись шити вôдъ 9—10 год. рано, старшй дѣвчата вôдъ 4 до 5½ пополудни. Наука читаня и писаня буде вôдбуватись вôдъ 5½ до 7 годины вечеръ. Учителькою у школѣ буде п на Е. П. Красносельска, що скôнчила курсъ музичный въ Харковѣ и є дѣйсною учителькою. Отворене сего роду жѣночои школы є безперечно вôдраднымъ фактомъ и гôднымъ наслѣдованя.

Справоздане

зъ жертвъ на Г. Сембрата.

Василь Тарбай и Иванъ Сембратъ назбирали для увôльненя Гриця Сембрата зъ вязницѣ: на Ґрасахъ 56 долярôвъ.

К. Шибскій и Ник. Кисѣльовскій на Олифантѣ $29.50.

Петро Дупей и В. Тарбай на Moosic Mountain 16 дол.

Яцко Гриненко и В. Тарбай на Ontario $7.25.

Осифъ Свйонтковскій и В. Тарбай на Ridge $5.35.

Ст. Пейко и Илько Клемашъ на Мейфілдъ $34.40.

Марко Клапачь и Назаръ Клапачь на Jessup, Pa. $6.90.

Кромѣ того въ Carnegie, Pa. и New York, N. Y. зôбравъ Данько Свйонтковскій $12.30 (якъ на понизшôмъ выказѣ).

Вôддѣлъ юніи мѣсцевои на Ґрасахъ давъ на сю цѣль $15.00.

Разомъ..........$182.78.

Въ Carnegie, Pa. зложили: по $1.00 Василь Мѣзѣкъ и Панько Попôвчакъ; по 50 ц. Мих. Пронько, Митро Когутъ, Андрѣй Попôвчакъ, Василь Галенка, Амброзій Сембратъ, Василь Пронько, Петро Телепъ, Стефанъ Сембратъ и Лукачь Хваликъ; Микола Зѣньскій 40 ц.; Петро Щерба 35 ц.; по 25 ц.: Андрѣй Щерба, Володимиръ Ханасъ, Микола Гала, Ив. Мосцѣвскій, Микита Тилявскій, Иванъ Клемашь, Иванъ Станчакъ, Андрѣй Кѣхаръ, Грицъ Ханасъ, Михайло Ющакъ и Стефанъ Пронько; по 15 ц.: Теод. Клапачь и Микола Зѣньскій старшій. Въ New York-у Г. Сембратъ давъ 2 доляры.

Разомъ..........$12.30.

Комітетъ складае щиру подяку всѣмъ жертводателямъ за се, що не позабули за свого чоловѣка, чесного страйкера, котрый за робôтничу справу потерпѣвъ. Чей Богъ дасть, що мы вызволимо нашого брата и вернемо его скоро для его жены та дитинки!

Памятайте на Р. Бурсу.

Заворушеня въ Росіи.

Константинополь 25. Доносять зъ Батумъ, що префектъ поліціи и кôлькохъ найзаможнѣйшихъ купцѣвъ пало жертвою заговору страйкуючихъ робôтниковъ. Революційный рухъ не обмежуєсь лише на мѣйскихъ робôтниковъ, але ширить ся також помѣжь сѣльскимъ населенемъ.

На цѣлôмъ Кавказѣ панує загальне невдоволене. Арменьцѣ, Жиды и другй народности помагають ворохобникамъ, котрй поступають пôсля вказôвокъ, якй достають вôдъ центрального революційного комітету зъ Петербурга.

Петербургъ 25. Доходять тутъ дуже занепокоюючй вѣсти зъ Кавказу. Полученя телеґрафічнй многихъ мѣстъ на Кавказѣ суть знищенй. Улицѣ мѣстъ Баку, Батумъ и Тифлѣсу суть новнй трупôвъ и зôллянй кровю робôтниковъ.

Въ самôмъ Петербурзѣ нема спокою. Справдѣ въ декотрыхъ фабрикахъ пôдняли робôтники на ново роботу, однакъ страйкує еще якихъ 40 тысячь робôтниковъ.

Тифлѣсъ (Кавказъ) 25. Дня 20. лютого прийшло до кровавои стрѣчи робôтниковъ зъ вôйскомъ въ Баку, причôмъ зôстало забитыхъ 35 робôтниковъ. Стрѣлянина тревала цѣлый день. На другій день заворушеня повторили ся, а около 100 осôбъ зôстало забитыхъ и раненыхъ. Залогу вôйскову значно скрѣплено. Много домôвъ богачѣвъ зôстало пôдпаленыхъ. Ґубернаторъ вразъ зъ духовеньствомъ старають ся успокоити народъ.

Москва 25. Въ звязи зъ атентатомъ на великого князя Серґія, арештувала поліція около 60 осôбъ. Имени убійцѣ Серґія поліція нѣякъ не може довѣдати ся.

Петербургъ 26. Якъ звѣсно поліція варшавска зажадала пôдвысшеня платнѣ. Отже власти, побоюючись, щобы и поліція не застрайкувала, придали кождому поліцайови одного жовнѣра, котрый помагає йому въ повненю службы, а також и стереже його.

Варшава 27. До страйку приступають тутъ щоразъ новй робôтники. Сторожа огнева зажадала пôдвысшеня платнѣ, грозячи въ противнôмъ случаю страйкомъ.

Майже щоденно, по рôжныхъ кôнцяхъ мѣста гинуть поліцаѣ, убиванй скритими людьми. Число убитыхъ є дуже значне, а власти не могуть выслѣдити убійцѣвъ.

Петербургъ 27. На зарядженє правительства, путиловскй и невскй фабрики зôстали нинѣ вечеромъ замкненй, черезъ що 18 тысячь робôтниковъ зôстало безъ хлѣба. Фабрики будуть такъ довго замкненй, доки всѣ робôтники не зъобовяжуть ся, що будуть працювати безъ перервы и доки не пôддадуть ся ухваламъ комісіи, на чолѣ котрои стоить сенаторъ Шидловскій. Однакъ робôтники не мають найменшого довѣря до сеи комісіи.

Петербургъ 27. Правительственный прокураторъ оповѣстивъ, що ґен. ґуб. Треповъ и міністеръ справедливости згодили ся выпустити Максима Ґоркого зъ вязницѣ за порукою 10 тысячь рублѣвъ. Однакъ ґен. Треповъ застерѣгає, що Ґоркій мусѣвъ бы по выпущеню зъ вязницѣ Шлісельбурґа сейчасъ опустити Петербургъ и выѣхати до Петропавловска. А передъ розпочатемъ свого процесу не може повернути до Петербурга.

Максимъ Ґоркій зôставъ справдѣ выпущеный нынѣ вечеромъ о годинѣ 9, а вже о 10 годинѣ всѣвъ до поѣзду, котрый ѣде до Риґи, пращаный кружкомъ щирыхъ приятелѣвъ.

Ґоркій бувъ дуже блѣдый, але не выдававъ ся бути слабымъ.

Лондонъ 28. Доносять тутъ, що Ґоркого выпущено на волю о годинѣ 5. пополудни, але коли вôнъ хотѣвъ ѣхати до дому, его сейчасъ поновно арештовано, и оповѣщено ему, що позôстане пôдъ доглядомъ поліціи и лишь тамъ може перебувати, де поліція йому вкаже. Поки що вказала поліція мѣсто Риґу, яко мѣсце побуту для него. Туда також выѣхала родина Ґоркого.

Петербургъ 28. Заворушеня цѣлкомъ тутъ не притихли. На виднѣйшихъ мѣсцяхъ мѣста розлѣплено плякаты: „Засудъ выданый на Серґія, зôставъ сповненый дня 17. лютого. Боева орґанізація російскои соціялъ-демократичнои партіи.“

Коли и хто розлѣпивъ сй плякаты, поліція не знає. Великій князь Володимиръ дôставъ много листôвъ зъ оповѣщенемъ, що зôставъ засудженый на смерть. Князь тревогою цѣлкомъ зломаный, не важить ся выйти зъ палаты.

Максимъ Ґоркій выѣхавъ до Риґи, де зôстане пôдъ доглядомъ поліціи. Поруку 10.000 рублѣвъ, зложивъ за него фабрикантъ зъ Москвы Морозовъ.

Москва 28. Поліція вôдкрыла въ одномъ домѣ цѣлый складъ бомбъ, динаміту и револьверôвъ.

Варшава 1. Ґубернаторъ тутешный оголосивъ выимковый станъ въ Калѣшу, Люблинѣ, Кельцяхъ и Ломжи. На зелѣзницяхъ варшавскихъ уставъ страйкъ, позаякъ вволено домаганя робôтниковъ и пôдвысшено имъ платню. День и нôчь патролюють по улицяхъ козаки, пѣхотинцѣ и артилерія. Рухъ страйковый захоплює також служницѣ, котрй кидають роботу и приступають до страйку. Ґубернаторъ выдавъ розпоряджене, що кождый, хто буде другого намавляти до страйку, зôстане покараный тримѣсячною вязницею.

На границѣ нѣмецко-російской приловлено велику посылку бомбъ въ пачкахъ нѣбыто наповненыхъ помаранчами. Урядники граничнй запевняють, що велика маса такихъ пачокъ зôстала вже спроваджена до Росіи, а нѣкто не сподѣвавъ ся, щобы се були бомбы.

Петербургъ 2. Великй робôтничй зборы выбрали комісію, котра має розслѣдити положене робôтниковъ. Розумѣєсь, що правительство и чути не хоче про ту комісію. На великй демонстраціи заносить ся дня 4 марта, день якъ знесеня крѣпацтва 1861 р. Вôйско и поліція готовить ся на той день до кровавои розправы, бо робôтники мають много оружія и бомбъ.

Въ Єкатеринославѣ цѣлкомъ несподѣвано выбухъ величезный страйкъ.

Въ великихъ фабрикахъ на выборскôмъ передмѣстю въ Петербурзѣ застрайкувало 10.000 робôтниковъ.

Ґубернаторъ Варшавы, ґен. Чертковъ зрезиґновавъ. На його мѣсце именованый ґен. Макимовичь.

Въ Батумъ на Кавказѣ прийшло дня 25 лютого до кровавои стрѣчи мѣжь робôтниками а вôйскомъ. 1000 осôбъ зôстало забитыхъ.

Война на Далекôмъ Сходѣ.

Мукденъ 25 лютого. Черезъ цѣлый нынѣшный день острѣлювали Япанцѣ арматами великого калібру російске центрумъ.

Петербургъ 25. Минувшои ночи заатакували Япанцѣ російскй позиціи на горбку Бересневъ, натрафили однакъ на великій опôръ и зôстали вôдпертй. На другій день, дôставши пôдмогу, взновили атакъ и по завзятôй борбѣ на баґнеты вôдперли Росіянъ и заняли горбокъ Бересневъ. Страты Япанцѣвъ суть великй. Страты Росіянъ еще не обчисленй.

Токіо 25. Япанцѣ задержали нѣмецкій пароходъ „Северусъ“, котрый наладованый угльомъ змѣрявъ до Владивсстока.

Петербургъ 25. Прибувъ тутъ нынѣ вечеромъ ґенералъ Стесель, бувшій комендантъ Порту Артура. Многй часописи накидують ся на него, що завчасу пôддавъ крѣпость, що зле обходивъ ся зъ вôйскомъ та мешканцями Порту Артура. Иншй часописи знова беруть його въ свою оборону. Въ наслѣдокъ смерти великого князя Серґія, всякй оваціи вчесть Стеселя зôстали вôдкликанй.

Токіо 26. Депешѣ зъ поля вôйны доносять, що Росіяне, котрй занимали укрѣпленй позиція напротивъ правого крила Япанцѣвъ, на полуднє вôд рѣки Ша, въ четверъ рано опустили тй позиціи и цофнули ся въ задъ. Въ пятницю въ ночи двѣ япаньскй кольоніи, корыстаючи зъ темноты, посунули ся напередъ и заняли дуже важнй позиціи въ горахъ, нанѣсши Росіянамъ значнй втраты.

Петербургъ 26. Ґен. Куропаткинъ доносить, що вчерашного дня заняли Япанцѣ Сінкеченъ. Також згадує про занятє Япанцями горба Бересневъ по дуже кровавôй и завзятôй битвѣ. Страты Росіянъ не звѣснй. 72 офіцирôвъ и 300 жовнярôвъ раненыхъ въ той битвѣ примѣщено въ шпитали въ Санчунґу.

Петербургъ 26. Депешѣ зъ поля вôйны доносять, що битва на лѣвôмъ російскôмъ крилѣ еще тревае. Япанцѣ выслали двѣ сильнй кольоны напередъ. Всхôдна кольона обôйшла лѣве російске крило зъ заду и приневолила його до вôдвороту. Друга япаньска кольона, котра зъ противного боку заатакувала Росіянъ, зôстала вôдперта.

Лондонъ 26. Зъ російскихъ жерелъ доходять вѣсти про битвы, якй вôдъ кôлькохъ днѣвъ ведуть ся на всхôдъ вôдъ Мукдена. Битвы тй ведуть ся о посѣдане прорѣзôвъ въ горахъ Талінґъ, и тому, позаякъ Япанцѣ старають ся обôйти російске лѣве крило. Якъ доси показує ся, Япанцѣ выйшли зô своихъ операцій побѣдоносно.

Петербургъ 26. Мѣжнародна комісія, яка зôбрала ся въ Парижи, щобы розслѣдити и высказати свою гадку про подѣю на пôвнôчнôмъ мори, де то російска фльота стрѣляла до анґлійскихъ рыболовôвъ, покôнчила свою роботу и высказала гадку, що російска фльота мала повну слушнôсть що стрѣляла, тому не можна вôдъ неи жадати жадного вôдшкодованя.

Ню-Чванґъ 27. Доходять тутъ вѣсти зъ поля вôйны, що Япанцѣ бомбардують Мукденъ 8-цалевыми мерсерами и 11-цалевыми гавбіцами. На цѣлôй лініи веде ся битва котра найзавзятѣйше лютує на правôмъ япаньскôмъ крилѣ. Ґен. Курокі оперує на пôвночи и намагає ся вôдтяти Росіянъ вôдъ Владивостока. До дуже завзятои битвы прийшло о посѣдане прорѣзôвъ Оґе и Да, котрй находили ся въ рукахъ Росіянъ. Япанцѣ въ переважаючôй силѣ кôлька разôвъ взнавляли атакъ на Росіянъ, однакъ мимо своеи хоробрости натрафили на великій опôръ и зô значными втратами побитй мусѣли цофнути ся назадъ. Такъ само и въ другихъ мѣсцяхъ атаки Япанцѣвъ зôстали вôдпертй, а они мусѣли цофнути ся до своихъ давныхъ позицій, лишивши майже половину забитыхъ и раненыхъ на поли битвы.

Петербургъ 27. Ґен. Куропаткинъ доносить, що Япанцѣ продовжають свои атаки на російскй позиціи коло Тсінкеченъ, а навѣть удало ся имъ обôйти оба крила, однакъ всѣ ихъ атаки на Шанґу и Бейдалінґъ зôстали вôдпертй.

Парижъ 27. Приватнй депешѣ доносять, що Росіяне мусѣли уступити зъ Тсінґгоченґъ передъ перезажаючою силою Япанцѣвъ. Такъ само цофає ся ґен. Лѣневичь передъ перевагою.

Токіо 27. Ожидають тутъ кождои хвилѣ, що буде зведена велика битва.

Петербургъ 26. Въ наслѣдокъ операцій ґен. Курокі надъ рѣкою Чаке на лѣвôмъ крилѣ російскои арміи, ґен. Куропаткинъ мусѣвъ цофнути ся зô своимъ вôйскомъ до прорѣзу Те.

Доходять тутъ тревожнй вѣсти, що армія ґен. Куропаткина є заложена черезъ вôйска Курокого, котрый не лише побивъ лѣве крило Росіянъ и приневоливъ до вôдвороту, але також перейшовъ рѣку Чаке. Маршалокъ Ояма заатаковавши російске центрумъ, не допустивъ до несеня помочи лѣвому крилу загроженому Курокимъ. Послѣднй вѣсти доносять, що Курокі перейшовъ рѣку Гунъ, если се правда, то має вôтворену дорогу до Мукдена, котрый є вôддаленый 40 миль.

Санетунъ, Манджурія 1 марта. Япанцѣ вôтворили страшенный огонь на російскй позиціи на горѣ Путіловъ. Борба на цѣлôй лініи змагає ся. На цѣлôмъ фронтѣ гремлять пушки. Пôдъ Кондавъ вôдперли Росіяне Япанцѣвъ, однакъ они не цофнули ся, але кôлькакратно взнавляли атаки.

Петербургъ 1. Нынѣ рано прибувъ тутъ ґен. Стесель вразъ зъ женою, витаный невеликимъ гуртомъ важнѣйшихъ личностей Петербурга. По привѣтахъ и многихъ промовахъ поѣхавъ ґен. Стесель зъ женою до князя Вяземского. На другій день удає ся до царя, щобы зложити йому справоздане зъ перебѣгу облоги Порту Артура.

Лондонъ 2. Ходить тутъ поголоска, що въ короткôмъ часѣ має зôбрати ся военна рада, котра має вôдкликати ґен. Куропаткина, и именовати его наслѣдника. За наслѣдника подають ґен. Драґоміровa, чоловѣка поступовыхъ поглядôвъ, знаменитого полководця. Иншй подають, що наслѣдникомъ Куропаткина має бути великій князь Никола.

Токіо 2. Ґен. Курокі побивъ лѣве крило Росіянъ обôйшовши його зъ заду и прогнавъ його ажь до Фушунъ.

Петербургъ 2. Положене арміи Куропаткина є дуже прикре. Курокі побѣдоносно посуває ся зъ боку, рôвночасно напирає Ояма на лѣве крило и на центрумъ Росіянъ. Росіяне на цѣлôй лініи цофнули ся на двѣ милѣ въ задъ.

Хто винен?

Потїшаюча новина зайшла в околици Гейзелтону а тою есть аматорске представлене народної драми „Хто винен?“, яке відбулось в руській парафії Mc-Adoo, Pa. попри парафіяльний баль дня 27. Лютого 1905.

Ролї такъ були розділені: богатий господар п. Д. Капітула, его жена п-на М. Поточна, їх дочка п-на А. Шквир, Петро її любовник п. М. Чаклош, его соперник п. С. Поступак, I. сват п. Ів. Кацан, II. сват п. М. Бабій, поліцай п. I. Когут. Взагалї взявши штука випала добре. Аматори відограли свої ролї дуже удачно а вже найлїпше списалась п-на А. Шквір і п-на М. Поточна.

Се тим більше треба признати, що актори самі початкові, крэмі п. М. Бабія, котрий відограв ролю свата по майстерски.

Але вага сего представленя лежить головно в тім, що се обяв руского духа і руского патріотизму, бо о чімсь подібнім в сих околицях нїхто анї чував анї видав. Саля була повна гостий не лише місцевих, але і з Hazleton і других плейзів.

Головна заслуга сего прояву руского житя то о. Медвецкого, місцевого душпастина і п. М. Бабія, півця церковного. Они показали, що дбають о просьвіту і о піднесене інтеліґенциї свого народа.

По представленю відсьпівав руский хор кілька народних патріотичних пісень дуже красно. Межи піснями промовляли: о. Медвецкий, дякуючи в імени церковної Ради аматорам за їх труд а гостям за участь та загріваючи до дальшої праці на поли просьвіти а о. Велигорский витаючи радістно почин в народнім дїлї.

А вам честні аматори і співаки всім разом і кождому осібно за то, що ідете за голосом ваших щирих провідників, щосьте не жалували труду, за то щосьте оказали, що Русини нарід культурний — най буде честь і слава.

о. Велигорский.

Выказъ жертвъ
на „НАРОДНЫЙ ФОНДЪ“ и на „РУСКУ БУРСУ“.

1. Ansonia, Con.: М. Собѣнъ 50 цнт., А. Хомковичь 50 цнт. На весѣлю Мих. Майхрича зôбрано 1 дол. 66 цнт. На сѣлю Клем. Бодака зôбрано 1 дол. 3 цнт. На хрестинахъ Д. Шкурата зôбрано 72 цнт. Зъ выгравки чистый дохôдъ 6 дол. 75 цнт. На хрестинахъ Лешка Кривоноса 2 дол. 64 цнт. Разомъ 13 дол. 80 цнт.

2. Chisholm, Minn.: На хрестинахъ у Лукача Фециша 6 дол. 30 цнт.

3. Yatesboro, Pa.: На весѣлю у Віктора Ґурняка зôбравъ Йосифъ Лаба 3 дол. 35 цнт. На хрестинахъ у Петра Хробака зôбравъ П. Шевчикъ 4 дол. 25 цнт.

4. Jersey City, N. J.: На хрестинахъ у Захара Кроля зôбравъ Лукачь Павелчикъ 2 дол. 75 цнт.

5. Buffalo, N. Y.: На весѣлю у Данька Нидзяна зôбравъ Н. Серединьскій 2 дол. 10 цнт. а жертвували: Иванъ Риджикъ 50 цнт., Петро Коваль, Никола Серединьскій и Дмитро Мидзянъ по 25 цнт., Ник. Лещишинъ 15 цнт., Ив. Барна, Стеф. Воробель, Марія Серединьска, Катер. Лещишинъ, Петро Сивикъ, Вас. Воробель и Ив. Понтусъ по 10 цнт.

6. Ansonia, Con.: Ник. Феленчакъ 50 цнт., Петро Пелешь 25 цнт., Марія Собѣнь (на тик.) 1 дол. Разомъ 1 дол. 75 цнт.

На хрестинахъ у Ив. Боршовича 4 дол. 40 цнт.

Дякуючи сердечно всѣмъ жертводателямъ, остаю зъ поважанемъ.

о. Павло Тимкевичь,
69 Linden str., Yonkers, N. Y.

СПРАВЫ „СОЮЗА".

Головный Урядъ „Р. Н. С." на роки 1904—1906.

Головный предсѣдатель — КОНСТ. КИРЧÔВЪ, 140 Essex Str. Jersey City, N. J.
Головный секретарь — С. ЯДЛОВСКІЙ Box 76, Jersey City, N.J.
Головный касієръ — АЛЕК. ШАРШОНЬ, 524 Pine & Franklin St. Shamokin, Pa.

Ихъ заступники:

Мѣсто-предсѣдатель.........С. Митренко OLYPHANT, PA.
Заст. секретаря........Йос. Кульчицкій BALTIMORE, M. D.
Заст. касієра ....А. Янковичь MC ADOO, PA.

Радні:

А. Валевскій..............St. Louis, Mo.
А. Семаницкій..............Trauger, Pa.
Ник. Дембицкій......Mahanoy Plane, Pa.
К. Кобанъ..................Olyphant, Pa.
Ал. Сорока..................Plymouth, Pa.
Иванъ Парилякъ.........Terryville, Conn.

Ихъ заступники:

Ив. Сенько..................Jessup, Pa.
Ив. Посипанко..............Mc Adoo, Pa.
Ник. Домбровскій.............Eleanor, Pa.

Контрольна комісія:

О. А. Улицкій............Ansonia, Conn.
Мих. Турковскій.......McKees Rocks, Pa.
Ив. Воргачь..............Mt. Carmel, Pa.

Головный орґанізаторъ:

Ю. Н. Пôдгорецкій, box 31, Jersey City, N.J.

ЄСЛИ на якôмъ плейзѣ васъ є 10 до 15 Русинôвъ а хотѣли бы сте приступити до Союза, то заложѣть собѣ маленьке братство и напишѣть про се головному предсѣдателеви Konst. Kyrczow, 140 Essex Str., Jersey City, N. J. а вôнъ вамъ дасть близшій поясненя и пришле потрѣбнѣ рѣчи.

До вѣдомости

секретарямъ братцтвъ, що належать до Союза.

Выказы мѣсячнѣ треба посылати до головного секретаря вразъ зъ чеками або моніордерами на грошѣ, только що на моніордерахъ треба выписувати имя касієра Alex Sharshon, Treas. L. R. N. U.

По декларацій, грамоты, вôдзнаки, статуты, книжочки до записуваня мѣсячного и т. п. рѣчи треба писати до головного секретаря.

Списъ новоприступившихъ, помершихъ або выступившихъ членôвъ треба посылати до головного секретаря.

До редакціи „Свободы" треба засылати квиты на посмертнѣ, адресы нововступившихъ, выступившихъ або померших членôвъ а также всѣ змѣны адресôвъ. В листахъ все треба написати докладно до якого братства (вôддѣлу) членъ належить.

Адресъ головного секретара є: Mr. S. Jadlowski, Box 76, Jersey City, N. J.

Адресъ „Свободы" такій: Svoboda, Box 353, Scranton, Pa.

ПОСМЕРТНЇ ВѢСТИ.

ЯКОВЪ СТАРИКЪ, членъ Р. Н. Союза, вôд. 50 въ Desloge, Mo., упокоивъ ся 4-го лютого с. р. въ Чикаґо, Ил. Небôщикъ походивъ зъ Угорщины, зъ села Шурамы, стол. Землинъ.

ЮРІЙ КОТЛЯРЬ, членъ Р. Н. Союза, вôд. 78 въ Minersville, Pa., зôставъ забитый въ майнахъ 18 лютого с. р. Небôщикъ походивъ зъ Галичины, села Марковцѣ, пов. Сянôкъ.

СИЛЬВЕСТЕРЪ ПЕЛЯКЪ, членъ Р. Н. Союза, вôд. 78 въ Minersville, Pa., зôставъ убитый въ майнахъ 18 лютого с. р. Небôщикъ походивъ зъ Галичины, села Котôвъ, пов. Сянôкъ.

Вѣчная память!

Ч. 306. КВІТЪ $407.75

котрû п. Параска Вишньовска отримала яко посмертну запомогу по мужу Михайлѣ зъ головнои касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Поляны суровичнû, 3 черв. 1904.
Параска Вишньовска.
Михайло Поляньскій, вôйтъ,
Антôнъ Пованда, господарь,
о. Николай Бурмичь, парохъ.

Ч. 507. КВІТЪ $600.00

на шѣстьсотъ долярôвъ, котрû п. Марія Мальска отримала яко посмертну запомогу по мужу Иванѣ зъ головнои касы Р. Н. Союза вѣ Америцѣ.

Pittsburg, Pa., Feb. 23, 1905.
Марія Мальска.
Теодоръ Ґутъ, свѣдокъ,
М. Стефановичь „

Ч. 508. КВІТЪ $244.75

на двѣста сорокъ чотыри дол. и 75 цнт., котрû п. Параска Лопухъ отримала яко посмертну запомогу мужу Михаилѣ зъ головнои касы Руского Народного Союза въ Америцѣ.

Centralia, Pa., Feb. 25, 1905.
Параска Лопухъ.
Михайло Иваниковичь, св.,
Ф. Брощей, свѣдокъ,
Фил. Флудовичь, секрет.

Ч. 509. КВІТЪ $110.50

на сто десять дол. и 50 цнт., котрû мѣсцевый урядъ отримавъ яко посмертну запомогу по Михаилѣ Лопухъ на кошта похорону зъ головнои касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Centralia, Pa., Feb. 25, 1905.
Лука Дубъ, предсѣдатель,
Филимонъ Флудовичь, секр.
Федоръ Брощей, свѣдокъ,
Михайло Иваниковичь „

Ч. 510. КВІТЪ $300.00

на триста долярôвъ, котрû п. Осифъ Красняньскій отримавъ яко посмертну запомогу по женѣ Аннѣ зъ головнои касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Centralia, Pa., Feb. 25, 1905.
Осифъ Красняньскій.
Федоръ Брощей, свѣдокъ
Михайло Иваниковичь „
Лука Дубъ, предсѣдатель,
Фил. Флудовичь, секретарь.

Ч. 511. КВІТЪ $300.00

на триста долярôвъ, котрû п. Зофія Процакъ отримала яко посмертну запомогу по мужу Иванѣ зъ головнои касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Minersville, Pa., Feb. 27, 1905.
Зофія Процакъ.
Михайло Борухъ, свѣдокъ,
Иванъ Бованковичь „
Стефанъ Семанчикъ, пред.,
Митро Котлярь, секретарь.

Ч. 514. КВІТЪ $300.00

на триста долярôвъ, котрû п. Терезія Канторъ отримала яко посмертну запомогу по мужу Макару зъ головнои касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Olyphant, Pa., Feb. 24, 1905.
Терезія Канторъ.
Юрій Хилякъ, свѣдокъ,
Кость Шибскій, предсѣдат.,
Мих. Паздрѣй, секретарь.

Ч. 517. КВІТЪ $100.00

на сто долярôвъ, котрû п. Иванъ Дубовецкій отримавъ яко надзвычайну запомогу за утрату ока зъ головнои касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Northampton, Pa., Feb. 26, 1905.
Иванъ Дубовецкій.
Мик. Миклушь, свѣдокъ,
Мих. Гвѣзда „
Гавр. Онущакъ, предсѣд.,
Мих. Петрикъ, секретарь.

Рухъ

въ вôддѣлахъ Р. Н. С.

БРАТСТВО

св. АА. Петра и Павла въ Plymouth, Pa. желає щасливои дороги членамъ, котрû повернули до старого краю, а именно: А. Криковскому и А. Незнаємскому. А. Незнаємскій заплативъ за шѣсть мѣсяцѣвъ напередъ до братства и Р. Н. Союза и намѣряє повернути знову до Америки.

С. Гринякъ, секретарь.

ОГОЛОШЕНЄ.

Нове братство Пресв. Богородицѣ вôд. Союза 86, зъорґанізоване въ липню 1904 р. въ Олифантъ, Па. закôнчило рôкъ послѣдный досыть щасливо и вступило въ рôкъ 1905. Въ першôмъ мѣсяцю Януару вôдбувъ ся рôчный мітинґъ, на котрôмъ обраховано всѣ доходы и розходы братства зъ послѣдного року, а также выбрано новый урядъ на рôкъ 1905 якъ слѣдує: Предсѣдатель И. Коцанъ, заступця М. Баґанъ, касієръ С. Митренко, заступця С. Фикъ, секретарь Н. Поляньскій, заступця Н. Рыбчакъ, капітанъ Ив. Добряньскій, заступця Д. Сосницкій, секретарь Союза Вол. Беґа, опѣкунъ хорыхъ В. Баґанъ, заступця М. Добушь, дверники Анд. Стрѣлка и В. Боднарь; контрольоры: Ю. Хилякъ, А. Клѣшь, В. Поляньскій, И. Солецкій, Н. Ґулячокъ, С. Сосницкій.

Ник. Поляньскій, секретарь.

БРАТСТВО

св. Йоана Хрестителя въ Seymour, Conn. буде принимати новыхъ членôвъ въ мѣсяцю Мартѣ въ вѣцѣ вôдъ 16-ять до 30 ять лѣтъ безъ вступного а вôдъ 30 до 45 лѣтъ за половину вступного. Мітинґи вôдбувають ся въ послѣдну Суботу мѣсяця въ Джерменъ Гали на 3-й улици.

Гр Карлякъ, секретарь.

ПОВѢДОМЛЯЄМЪ

всѣхъ галицкихъ Русинôвъ въ Монесенъ, Па. и околици, щобы кождый Галичанинъ явивъ ся на мітинґъ парафіяльный дня 12. марця 1905, точно о четвертôй годинѣ пополудни. Кождый Галичанинъ має на сей мітинґъ явити ся, котрый хоче дати грошѣ на своє добро, котрый не хоче по часѣ бійки и процесу, котрый не хоче прозивки. Кождый має появити ся на той мітинґъ на 3-ôмъ стрітѣ въ Италіяновôй Гали.

Алек. Горощакъ,
Д. Федорчакъ,
Макс. Креницкій,
урядники.

БРАТСТВО

Успенія Пр. Богородицѣ въ Алеґені, Па., вôддѣлъ 56 Р. Н. Союза повѣдомляє всѣхъ своихъ членôвъ, що квартальный мітинґъ вôдбуде ся 12. Марця, на котрôмъ кождый членъ має ся явити въ гали точно о другôй годинѣ пополудни, пôдъ карою 50 центôвъ. На мітинґу буде ся рахувати за перешлû три мѣсяцѣ; такъ само буде ся говорити о дуже важныхъ справахъ.

Михаилъ Турковскій, предс.
Йосифъ Драґанъ, касієръ,
П. Каршневичь, секретарь.

ОГОЛОШЕНЄ.

Єсли яка мѣсцевость, де нема руского гр. к. священика, желала бы собѣ вôдправити св. великодну сповѣдь у себе, то може зголосити ся чимъ скорше до мене, а я на просьбу могу выслати священика на 1 або 2 дни. Адресувати:

Rev. Nicholas Pidhorecki,
59 Gautier Ave., 10—12
Jersey City, N. J.

Поклинъ

на перше руске робôтниче ВѢЧЕ въ Ню Йорку!

Сполученû товариства „Зоря" и „Запороска Сѣчь" скликують перше руске робôтниче Вѣче въ суботу дня 11-го марця 1905, о годинѣ 6 вечеръ, въ Progress Assembly Rooms, 28—30 Ave A. и мають честь запросити всѣхъ рускихъ робôтникôвъ зъ Ню Йорку безъ взгляду на партіи на спôльну нараду о доли и недоли рускихъ робôтникôвъ тутъ въ Ню Йорку. Отже братя робôтники до дѣла, бо вже найвысшій часъ. Прибувайте на тоє Вѣче и возьмѣть живу участь въ тихъ нарадахъ а зъ певностію зможемо полѣпшити нашу сучасну и будучу долю.

Вступъ вôльный на Вѣче кождому рускому робôтникови.

За комітетъ:
П. Ярема, предсѣдатель.
9-10 *М. Тарнавскій*, секретарь.

ОГОЛОШЕНЄ.

Симъ подаєсь до публичнои вѣдомости, що Клюбъ 4-охъ Михайлôвъ въ Jersey City, N. J. вôд. Р. Н. С. 70, въ сѣчню 1905 змѣнивъ свою назву на „Рускій Молодечій Клюбъ Поступовый" (Young Men's Progressive Club).

9—10 Михаилъ Келичава, секрет.

ХТО ЗНАЄ

о такôмъ плейзѣ де живе много Русинôвъ, Словакôвъ, Полякôвъ и другихъ еміґрантôвъ а нема ще жадного аґента, котрый бы продававъ шифкарты и посылавъ грошѣ до краю — зволить донести о тôмъ до редакціи „Свободы".

Svoboda
Box 353, Scranton, Pa. 9-10

На продажь

168 акрова фарма, зъ того 40 акровъ пôдъ управою, решта пасовиско и твердый лѣсъ. Через фарму переплыває рѣка. До фармы належить садъ, два домы, оденъ зъ 9 а другій зъ 3 комнатами, кузня, велика стайня, що змѣстить 7 коней, 7 коровъ и 50 овець, плуги, бороны, 2 возы, 2 саней, колтівейторъ, грабарка, жниварка, млынокъ и другû знаряды господарскû. Фарма вôддалена 29 миль вôдъ Скрентонъ, 9 миль вôдъ желѣзницѣ, 2½ миль вôдъ почты.

Цѣна $3.000, половина готовкою, решта на сплату на 5 процентъ. Хтобы хотѣвъ видѣти або купити сю фарму, зволить зголоситись до редакціи „Свободы", 209 Linden Str., Scranton, Pa.

Золочену годинку за $3.98 нѣхто ще не продававъ. Сю прегарну 14 каратову годинку подвôйно золочену пошлемо Вамъ C. O. D. за $3.98 и оплату експресу. Ґарантуємо на 20 лѣтъ и додаємо ланцушокъ. Ся годинка не чорнѣє и тримає часъ дуже добре. Выглядає якъ 40 долярова щиро золота и декотрû купцѣ продають єѣ по $10.00. Єсли пришлете $3 98 зъ замовленємъ, додамо вамъ въ дарунку гарный перстень або нôжь а годинку пôшлемо почтою такъ, що експресъ не буде васъ коштувати нѣчого.

Даромъ дамо вамъ одну годинку, єсли купите 6 годинокъ. Пишѣть, чи хочете годинку мужеску чи жѣночу.

M. Rech & Co., Wholesale Jewelers
Dept. 85, Chicago, Ill. 9

БАЧНОСТЬ!

До всѣхъ Братствъ и вôддѣлôвъ Руского Нар. Союза!

Понеже на Головнôй Конвенціи въ Shamokin, Pa. референтъ статутôвъ, уложивъ табелю вступного — для ново приступаючихъ членôвъ, маючи на цѣли, що половина того вступного мае оставати въ касѣ мѣсцевыхъ братствъ, и що тая ухвала не перейшла, длятого установляє ся, щобы братства и вôддѣлы Р. Н. С. побирали вступне якъ слѣдує:

Вôдъ 16 до 20 лѣтъ скôнченыхъ безъ вступного;
Вôдъ 21 до 25 лѣтъ скôнченыхъ вступне 25 цнт.;
Вôдъ 26 до 30 лѣтъ скôнченыхъ вступне 50 цнт.;
Хто мае 31 лѣтъ скôнченыхъ вступне 75 цнт.;
Хто мае 32 лѣтъ скôнченыхъ вступне 1.00 доляра;
Хто мае 33 лѣтъ скôнченыхъ вступне 1.25 дол.;
Хто мае 34 лѣтъ скôнченыхъ вступне 1.50 дол.;
Хто мае 35 лѣтъ скôнченыхъ вступне 1.75 дол.;
Хто мае 36 лѣтъ скôнченыхъ вступне 2.00 дол.;
Хто мае 37 лѣтъ скôнченыхъ вступне 2.25 дол.;
Хто мае 38 лѣтъ скôнченыхъ вступне 2.50 дол.;
Хто мае 39 лѣтъ скôнченыхъ вступне 2.75 дол.;
Хто мае 40 лѣтъ скôнченыхъ вступне 3.00 дол.;
Хто мае 41 лѣтъ скôнченыхъ вступне 3.50 дол.;
Хто мае 42 до 45 лѣтъ скôнченыхъ вступне 5.00 дол.

Таке вступне всѣ братства и вôддѣлы Р. Н. С. мають побирати вôдъ ново приступаючихъ членôвъ.

Вôдъ Головного Уряду Руского Народного Союза:

К. Кирчôвъ, предс.,
С. Ядловскій, секр.,
А. Шаршонь, касієръ.

ЧИТАЙТЕ!

Вже вийшла десята книжочка „Слова" и мѣстить въ собѣ цѣкаве оповѣдане:

„Наверненый Грѣшникъ".

Є се оповѣдане про одного старого, дуже скупого, та захланного чоловѣка, котрого задля его захланности навить зъ пекла выкинули. Є тамъ описано также якъ той чоловѣкъ бувъ на другôмъ свѣтѣ, якъ бувъ въ пеклѣ, що тамъ бачивъ, якъ его судили и т. п.

Передплата на „Слово" выносить **на рôкъ $1.50.**

Безъ грошей книжочокъ „Слова не высилаєсь нѣкому.

Доси вийшло 10 слѣдуючихъ книжочокъ.

ПРО НУТРО ЗЕМЛѢ. Дуже цѣкава книжочка прикрашена 22 образками; обнимає 48 сторôнъ друку, цѣна 25 цнт.

АМЕРИКА, зборка вѣршѣвъ, 32 сторôнъ друку, цѣна 15 цнт.

РЕЛІҐІЙНІ ВѢРОВАНЯ СТАРИННЫХЪ НАРОДÔВЪ 45 сторôнъ друку, цѣна 20 цнт.

ЗЪ РÔЖНЫХЪ НИВЪ, 32 сторôнъ друку, цѣна 15 цнт.

СЛОВО ч. 5. 32 ст. цѣна 15 ц.
СЛОВО ч. 6. 32 ст. цѣна 15 ц.
СЛОВО ч. 7. 32 ст. цѣна 15 ц.

ЯКІ ТО Є ЛЮДИ НА ЗЕМЛИ, 96 сторôнъ друку. Зъ 20 образками. Ся книжочка описує людей бѣлыхъ, чорныхъ, червоныхъ, жовтыхъ, якû тôлько живуть на земли; цѣна 50 цнт.

ЖИТЄ, ЗАРÔБКИ, ОРҐАНЪЗАЦІИ и т. п. въ Полученыхъ Державахъ 32 сторôнъ друку, цѣна 15 цнт.

Хто хоче зaписати собѣ „Слово", нехай выпише на понизшôй картцѣ що треба, вытне єѣ и зашле на адресу: „SLOVO"
Box 353, Scranton, Pa.

Я ....
замешкалый (подати докладный адресъ)........................
.... число ....
улиця ...., посилаю $1.50 на
просвѣтнû книжочки „Слово".
Прошу менѣ ихъ посилати вôдъ .... числа.

Збирайте грошѣ

НА РУСКУ БУРСУ

въ Йонкерсъ, Н. Й.

и вôдсилайте до:

Rev. Paul Tymkievich,
69 Linden St., Yonkers, NY.

Чеки и моніордеры выписуйте на имя касієра:
John Glowa, treas. R. N. F.

Проґрама Вечерка,

котрий відбуде ся

дня 11 Марта сего року,

въ Гали Рускій, під церквою

в Мікиспорт, Па.

1. Вступне слово; виголосить *А. Гальчак.*
2. „Старі пяниці", віддеклямують *А. Г., І. С., Я. М.*
3. Хор мужескпй, „Поклик Соколів".
4. „До просьвіти" віддеклямує *І. Я.*
5. Хор мішаний „Чом так скрито".
6. „Тополя" Шевченка, віддеклямує *Е. Плеханович.*
7. Хор мішаний „Веснянка".
8. „Дивне письмо", дїточа комедія в 1 актї.
9. „Слово Рідне" віддек. *А. Лепак.*
10. Хор мужеский „Ой Морозе" і „Ой їхали".
11. „Хлопець сирота" віддеклямує *М. Костишак.*
12. Хор школярів Питсбурских.
13. „До молодїжи" віддеклямує *П. Каня.*
14. Хор мужеский „Ой у поли черемшина".
15. „Запоморочена", комедійка в 1 актї.
16. Хор мішаний, „Брязнули ключики".

Початок о год. 8 в вечер.

Вступ від особи 35 ц. — За дїти 15 ц.

Вечерок той відограє хор з Питсбурґа, із сполученєм місцевої молодїжи, під режисерством *п. Із. Костюка*, дякоучителя з Питсбурґа.

З огляду, що вечерок той заціковить кождого, а вступ дуже умірковании сподїємо ся, що всї Микіспортскі Русини і Русинки, а також з Вільмердінґ, зійдуть ся як найчисленїйше.

Запрашаєм усердно честних братів Русинів із сусїдних міст як: з Питсбурґа, Карнеґі, Микісракс і з Алеґени, і маєм надію, що тнї не погордять нами, а загостять до нас, на наш перший вечерок.

Дохід на Руску церков св. І. Крест. в Mc-Keesport, Pa.

Від комітету церковного.

Діяментовый Електричный Хрестъ, 30

званый також Хрестомъ Вольта,

зôставъ вынайденый колька лѣтъ тому въ Австріи.

Вôнъ лѣчить руматизмъ мязôвъ и суставôвъ, невральґію и бôль по цѣлôмъ тѣлѣ, нервознôсть, нервове ослабленє, безсонницю, гістерію, параліжь, дрожанє, апоплексію, танець св. Вита, падачку, бôль головы и всѣ слабости нервовои системы. Дѣлає въ кôлькохъ годинахъ, хотяй неразъ добрû наслѣдки показують ся доперва по кôлькохъ днях.

Пôшли доляра на моніордер або въ реджістрованôмъ листѣ а мы пôшлємо тобѣ оденъ **Електричный Діяментовый Хрестъ** або 6 за 5 долярôвъ.

Поважанû Панове: Посилаємо 5 доляра на 6 Хрестôвъ. Сеû, котрый Бы прислали лѣчить майже чудесно. Сестры Бенедиктинки, 2824 Дофін ул. Ню Орлінсъ, Ла. — Адресуйте:

Diamond Electric Cross Co. Dept. 15.
306 Milwaukee Ave, Chicago, Ill.

На чужині.

Переробка стишків М. Тригука, „Свободи“ ч. 6.

Ой чужино чужиноньно
В тобі треба проживати,
Тут не тяжко і не сумно
Лиш тра добре розважати.

Божа земля, ясне сонце
Зимний вітер повіває.
Тут наш нарід, темний нарід,
Без просьвіти завмирає.

Чужі люде, чужа мова,
Чужі пісьні, чужі думи,
А ми свого не знаєм,
Тому для нас сумні суми.

Наші люде нарікають
Шляхту, панів проклинають,
А в чужині для них легче,
Тому єї величають.

А я стану та розважу:
Ой коби ми, брати милі,
Лучили ся на чужині
Й ратували хати рідні.

В рідній краю, рідня земля,
Рідні люде, пісні рідні,
Коб лиш в краю усі рівні
Чи богаті, чи то бідні.

В краю Лях, Москаль сьміє ся
З твої пісні, з твої мови,
Проте братя всі до злуки
Нехай: засі чужакови.

Хто лиш цінить рідну землю
Україну та Гетьмани,
Той дасть душу за Вкраїну
Повік вірнимі остане.

А хто темний, неписьменний,
Про Вкраїну нич не знає,
Для тих то нам працювати,
На чужині научати.

Не дай Боже тут пропасти,
Щоб тут завмерати
Дай нам жити для Вкраїни,
Для рідної Мати.

Мило на Вкраїні
Як в сьвіті нігде;
Лиш біда, що хоч край рідний
Жите в нім гірке.

Чужинці панують
А наші в наймах,
Сьвітлі Брати Отамани
В тюрмі, в кайданах.

Вся Братня гіркує
А ми в чужині
Пропадаєм одиноко,
Премо до рідні.

Не плакать нам Брати любі,
Нехай ворог плаче,
Ми гуртуймось на чужині
Під знамя козаче.

Нам всім щиро працювати
В злуції мов одна сімя
Для Матери України,
Наша ціль лиш та одна.

А там дома? там є брати
Там є душі золоті
І кайдани розпадуть ся
Знов настануть дни вільні.

Воскресне Мати Україна,
Вільні пісні зазвенять;
Не діждем там повернути —
Душі наші полетять...

Ігор.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Мартъ.

9	Ч.	Обрѣт. гл. Йоана
10	П.	Тарасія еп.
11	С.	Порфірія
12	Н.	Сиропустна. Прокопія
13	П.	Василія, Нестора
14	В.	Евдокіи муч.
15	С.	Теодота свмуч.

— ВЪ Державѣ Оклагома. около 2000 Индіянъ зъ племени Шерокі побирало зъ державнои касы Сполученыхъ Державъ, пенсію. Тыми днями выкрыло ся велике циганьство американьскихъ урядниковъ, бо якъ выкрыло слѣдство, нѣ однѣмъ зъ тыхъ Индіяновъ вже не жие, а грошѣ побирали вôдъ довникъ лѣтъ мабуть урядники до власнои кишенѣ.

— МѢСТО Гатъ Спрінґсъ въ Арканс. навѣстила страшна пожежа. Три жѣнки и двохъ мущинъ знайшло смерть въ полумѣни. Школа заподѣяна огнемъ, выносить близько 2 міліоновъ. 2000 людей зôстало ся безъ даху.

— ДО Ню-Йорку приѣхала кораблемъ полька Каральоска, тримаючи въ рукахъ мертву 4 мѣсячну дитину, зъ котрою нѣякъ не хотѣла розстатись. Доперва на дворци зелѣзничôмъ звернула на себе увагу поліціи, котра зъ великимъ трудомъ вôдобрала нещаснôй матери мертву дитину и вôдослала до трупарнѣ.

— ВЪ Неаполю въ Италіи, замордувавъ хтось американку зъ Ню Йорку, въ еи власнôй віллѣ. Убійцѣ обрабували цѣлый домъ и щезли безъ вѣсти.

Всячина.

ПРАВИЛА ЗДОРОВЛЯ.

Сенатъ мѣста Будапешту ухвалив выдруковати и розлѣпити по школахъ правила здоровля, котрѣ суть хосенни не лишь для школярѣвъ, але и для старшихъ людей. Ось вони суть:

Уважайте на чистоту!

Коли рано пробудите ся, сейчасъ вставайте зъ постелѣ и мийте лице, шию, грудь зимною водою, мыйте зубы и вычѣсуйте волосъ. Такъ само уважайте, щобы одѣжь ваша була чиста. Не плюйте на землю, але въ сплювачку. Нôсъ отирайте въ хустину.

Уважайте щобысьте ся не перестудили!

Єсли приходите зô двора въ теплу хату, сейчасъ треба здôймити верхню одѣжь, такъ само не треба выходи ти легко убранымъ на двôрь, єсли тамъ морозъ, бо дуже легко можна перестудити ся и тяжко захорѣти. Коли йдете дорогою, а вѣе холодный вѣтеръ, уважайте, щобысьте мали уста замкнені.

Чистый, свѣжій воздухъ — здоровле; несвѣжій — хороба.

Уважайте, щобы въ вашôй хатѣ бувъ всегда свѣжій воздухъ. Въ вôльнôмъ часѣ уживайте руху на свѣжôмъ воздусѣ въ садѣ. чи въ лѣсѣ, чи въ поли.

Тѣло належить просто держати!

При всякôй роботѣ, чи при писаню, чи при читаню, чи при роботѣ ручнôй въ фабрицѣ, на поли, треба старати ся держати всегда тѣло просто. Не здорово е сидѣти зъ руками зложеными на грудяхъ.

Уважайте на ваші очи!

Пишѣть и читайте великі буквы, бо малѣ псують зôръ. При смерку не читайте, не пишѣть, анѣ не робѣть жадноѝ ручнои роботы, бо стратите зôръ.

Не дивѣть ся на сильне свѣтло и уважайте, щобы на вашу роботу не падали сильнѝ лучѣ сонця, бо они псують зôръ.

Хто хоче бути здоровымъ мусить придержувати ся тыхъ правилъ.

ЦАРЬ И О. ГАПОНЪ.

Въ Росіи оповѣдають собѣ таку анекдотку: До царя, прийшовъ о. Гапонъ и представивъ невôдрадні вôдносины въ державѣ, та сказавъ, що въ цѣлôй Росіи нема нѣодного попа, котрый бы не пивъ, нѣодної монахинѣ, що вела бы ся морально та нѣодного чиновника, котрый не бравъ бы хабарѣвъ. — „То неможливе“ вôдповѣвъ царь. — „Заложѣмъ ся“ — вôдповѣвъ о. Гапонъ. — И заложили ся оба о грубу квоту. По довгихъ мѣсяцяхъ найдено вкôнци примѣрного попа, монахиню и чиновника. Гапонъ прôгравъ и мусѣвъ заплатити заложку. За тѣ грошѣ царь справив бенкетъ и запросивъ найдену примѣрну трôйку. Але що, на бенкетѣ пôпъ упивъ ся, звѣвъ монахиню, а чиновникъ за 10 рублѣвъ прирѣкъ цѣлу справу затаити.

Зъ „Руслана“.

ВЫБОРЧѢ ШТУЧКИ НА УГОРЩИНѢ.

Въ однôмъ выборчôмъ окрузѣ правительственный кандидатъ, котрый знавъ, що выборцѣ беруть часто грошѣ за голосы, а вôдтакъ вôддають ихъ иншому кандидатови, посгановивъ забезпечати ся противъ такихъ несподѣванокъ. Мѣсто готôвки давъ своимъ выборцямъ шадничѝ книжочки, але платнѝ ажь на другій день по выборахъ т. е. 27 сѣчня. Контркандидатъ довѣдавъ ся о тôмъ и взявъ ся на хитрый способъ. Зôбравъ выборцѣвъ, котрѝ не мали довѣря до щадничихъ книжочокъ, в промовивъ до нихъ тыми словами: „Мои добрѝ люде! Вашъ кандидатъ хоче васъ ошукати. Коли прийдете по выборахъ зъ книжочками до касы, выкинуть васъ звôдтамъ за дверѣ. Але я васъ выратую зъ клопоту. Голосуйте на мене, а я выкуплю вашѝ книжочки за готôвку.“ Выборцѣ згодили ся на се радо. Контркандидатъ выкупивъ книжочки и бувъ выбраный посломъ. По выборахъ зголосили ся до касы ощадности и выбравъ злоѣженѝ грошѣ. Въ той способъ грôшми свого противника оплативъ свôй выбôръ и ще лишило ся ему трохи гроша.

СМѢШНЕ.

Жидъ до дѣдича: „Я прийшовъ сказати вельможному панови дзедзѣцъ, що я вже довше на грошѣ не можу ждати и що за довгъ заберу всѣ коровы!

Дѣдичь: Але-жь мôй Шмулю, якъ возьмешь менѣ всѣ коровы, то цѣлкомъ знищишь мене.

Жидъ: Ну, то нѣ... Нехай панъ дзедзѣцъ знае, що и жидъ мае добре серце. Я вдоволю ся процентомъ вôдъ коровъ. Зробимо такъ: Я вамъ лишу коровы, вы ихъ годуйте, а я ихъ буду лише — доѣти.

Жидôвка до жида: Ты чого такъ скричавъ Моріцлебенъ?

Жидъ: Ай Рифцю, я страшно перепудивъ ся въ снѣ. Менѣ снило ся, що я знайшовъ мôшонку, а въ нѣй тысячъ доляровъ.

Жидôвка: Чи се такій страшный сонъ, що ажь кричишъ?

Жидъ: Бо менѣ дальше снило ся, що надôйшовъ той, що згубивъ и вôдобравъ.

ПОГОВÔРКИ.

Напередъ не вырывай ся, зъ заду не лишай ся, середины тримай ся.

Бога не гнѣви, а чорта не дрочи.

Мѣжь попами пôпъ, мѣжь дяками дякъ, мѣжь вовками по вовчому и вый.

Не смѣй ся надъ людьми нынѣ, бо завтра надъ тобою будуть смѣяти ся.

Туды гладь, куды шерсть лежить.

Тричи мѣряй, а разъ вôдрѣжь.

Въ добру хвилю чекай злои.

Куля мине, а матерне слово не мине нѣколи.

Анѣ на седѣ, анѣ въ мѣстѣ, не вѣрь невѣстѣ.

Зъ бабою и дѣдько спрограв.

Жѣнка не черевикъ, зъ ноги не скинешь.

Жѣнка не до кучмы, а мужь не пôдъ примѣтку.

Смерть а жена, то вôдъ Бога призначена.

Тôлько тамъ и гараздъ, де мужь головою, а жѣнка сердцемъ.

За кого вôддать, абы не остать: хоть за вола, абы дома не була.

Добрѝ дѣти родичамъ вѣнець, а лихѝ кôнець.

Малѝ дѣти не дають спати, а великѝ дыхати.

На чужôй сторонѣ и жукъ мясо, и стару бабу молодицею звуть.

Добра птиця свого гнѣзда не каляе.

Кождый цыганъ свой дѣти хвалить.

Где любовь тамъ и Богъ пробуває.

Що бабѣ, то и громадѣ.

Нехай хвалить тебе другій, а не твой уста.

Громада одного спроможе.

Сказавъ мудрый Сенека: стôй дурню зъ далека, тай потакуй.

Голова головѣ, а хвôстъ хвостови.

Якъ маешь кланяти ся лаптю, то лѣпше поклонись чоботови.

Де соколы лѣтають, тамъ воронъ не пускають; куды орлы лѣтають, туды сороки не пускають.

Не пора жалѣти рожь, коли лѣсы горять.

Прийде кумець на обѣдець, а ложки не буде.

Меньше кусай, борше ликнешь.

Мовчи язычку, будешь ѣсти кашку.

Не можь зъ бѣдою жити въ спокою.

Шильця въ мѣшку не сховаешь.

Безпечно мыши бѣгають, якъ кота въ хатѣ не видять.

Бôльше тоне людей въ келишку, якъ въ мори.

Вражда вражду родить.

За панъ братъ свинка зъ пастухомъ.

Въ зимѣ безъ кожуха не удавай зуха.

Спустивъ ся цапъ на охлапъ, тай отавы не ѣвъ.

Цыганъ, якъ не выпросить то вкраде.

Не кидай кости межи псовъ.

Дурному толкуй, а вôнъ каже: Га?

Зайшовъ собѣ якимъ зъ такимъ.

Чужа праця не грѣе, но пече.

Ѣдьжь до сыта, а роби до поту.

Хвали чуже, а свое и безъ похвалы добре.

Не крути, бо перекрутишь.

Добра псови муха, якъ нема окруха.

Зачервонѣвъ ся якъ ракъ, бо говорить не такъ.

Лѣпшій свôй чиръ и капуста, якъ чужа курка тлуста.

Бъ чужôй хатѣ не свари ся, но за дверѣ выноси ся.

Добре все вмѣти, та не все робити.

Якъ ты граешь, такъ я скачу.

Одна бѣда зъ хаты, а десять до хаты.

Голодному снять ся пирôжки.

Чужими руками добре огонь замѣтати.

При добрôй головѣ губа не постить.

Бери Грицю рукавицѣ, бо зима вже тутъ.

И на леду здыбешь бѣду.

Не штука наука, а штука розумъ.

Сила безъ головы шалѣе, а розумъ безъ силы млѣе.

Кожда пригода до мудрости дорога.

Ладомъ все можна.

Не давъ Богъ талану зъ малку, той не буде до останку.

Лѣпше птицѣ на сухôй гильцѣ, якъ въ золотôй клѣтцѣ.

Рыба рыбою живе, а люде людьми.

Гôсть не прошеный, не дуже бувае тученый.

Гостѣ першого дня золото, другого срѣбло, а третого мѣдь, хочь до дому ѣдь.

Гôсть лавы не засидить, ложка не залежить.

У гостинѣ остатный починай ѣсти, а першій переставай.

Дорога рыба та погана юшка.

Не давши слова держись, а давши крѣпись.

Добре слово стоить за завдатокъ.

Якъ позычае, то всѣ боки выкладае, а якъ вôддае, то въ батька матѣръ лае.

Вôдъ злого давця бери и капця.

Святый спокою, Господь Богъ зъ тобою.

Згода дôмъ будуе, незгода руйнуе.

Коли не пирôгъ, то й не пирожи ся, коли нетямишь, то и не бери ся.

Въ пригодѣ пôзнавай приятеля.

Хто пôдъ кимъ ямку копае, той въ ню падае.

Чого Богъ не дасть, того и коваль не выкуе.

Куды голка, туды нитка.

Бысше сова з'яструбѣе, то высше сокола лѣтае.

JOHN J. CAMPTON

Католицкій похоронникъ.

Винаймае тано керичѣ
— ту и на околицю. —

410 WEBSTER STR., - SHAMOKIN PA.

ГАВРІИЛЪ МАЛИНЯКЪ
WHOLESALE
Cor. Franklin & Spruzheim Sts.
SHAMOKIN, PA.

Мае завсѣгды на складѣ свѣже, добре пиво въ великихъ и малыхъ бочôвкахъ зъ найлучшихъ броварôвъ, горѣвки и лікеры найлѣпшого ґатунку.

Братя! замовляйте у свого!

МАЄШЬ КНИЖКИ ДО ОПРАВЫ?
CONDRAD LOTZ,
305 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.

оправляе книжки всѣлякого рода, хочь бы якъ розтрясени. Такожь робить книжки для братствъ, церковь, бизнесменôвъ и т. д. За роботу ґварантуе.

SOCIALISM is the coming issue in politics. You may be for it or against it, but in either case you need to understand it, and so you need to read

The International Socialist Review

Ask your newsdealer for it or send 30 cents for a three month's subscription and a copy of Socialism and Farmers. No free copies.
CHARLES H. KERR & COMPANY, Publishers
56 FIFTH AVENUE, CHICAGO

СЕМАНЪ МИТРЕНКО
готельничій
на River st., OLYPHANT, Pa.

Хочешь выпити гарненько?
Запытай ся де Митренко;
Готель, виску, пиво мае,
Повнй склянки доливае.
Є цигара, є и галя
На мітинги, на забавы:
Тамъ посидишь, погуляешь,
Вчуешь неодно цѣкаве, —
А що выпешь, то знай брате,
Пôде дальше, якъ у пяты!

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ
Д. ГОЛОДА
38 Green str., JERSEY CITY, N.J.

Кождый Русинъ маючій яку небудь потребу въ Ню Йорку, чи въ околици, повиненъ вступити до того готелю, бо тутъ достане найздоровшй и найтаншй напитки всякого рода и пораду, де най лучше купити шифкарту.

Dr. F. J. Meek,
(МИКОЛАЙЧИК.)

СПЕЦИЯЛІСТ
СЛАБОСТЕЙ
ЖІНОЧИХ,
ДИТЯЧИХ
І ВЕНЕРИЧНИХ.
Жени при породі дізнають особлившої опіки.

Офіс: 227 N. Shamokin Str. SHAMOKIN PA. } Телефон Nr. 1673

Юліянъ Копистяньскій
(JULIAN KOPYSCIANSKI)
424 Shamokin Str., ШАМОКІНЪ, ПА.

Первоpядный салюнъ рускій. — Найлѣпшй напитки можна ту дôстати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмаитого ґатунку, горѣвки доскональй, цигара дуже добрй.

Спѣшѣть Братя Русины до свого братчина Юлька!

Вироблие братскѣ машлѣ, шапки, вôдзнаки, хоругви, уніформи.

Цѣнникъ и пробки высылае даромъ.

Можете писати до насъ по руски, словеньски або польски.

R. H. Morgan, 23 N. Main str. SHENANDOAH, PA

Польска Кольонія въ Державѣ Вирджінія.

Маемо 40.000 акрôвъ урожайнои землѣ вôдъ $5 до $15 за акеръ фармы зъ забудованемъ або безъ забудованя, поле або лѣсъ недалеко желѣзницѣ и великихъ мѣстъ, де легко можна заробити гарный грôшь на всѣхъ плодахъ. Земля є всюда добра, и кождому добре веде ся. Родить ся добре жито, пшениця, ячмѣнь, овесъ, солодка картофля, кукурудза, тютюнъ. Овочѣ: яблока, грушки, сливки, огôрки, мельоны, помідоры и взагалѣ вся огородовина. Вино є таке добре якъ каліфорнійске. Земля є рôвна, покрыта переважно дубовымъ лѣсомъ. Пасовиска для худобы, овець и т. д. Вода жерельна на кождôй фармѣ 20 стôпъ глубока. Морозôвъ анѣ спеки тутъ нема, цикльоны тутъ незвѣснй. Недалеко суть великй мѣста якъ Річмондъ, Балтіморъ, Вашінґтонъ, Ню-Йоркъ, Філяделфія. Тысячѣ людей глядае теперь фармы и много вже Полякôвъ закупило вôдъ насъ землю и суть вдоволенй. Кождый повиненъ йти на фарму, де кождый є своимъ паномъ, а маетокъ фармерôвъ є забезпеченый. Фармеры не потребують бояти ся страйку, зменьшеня платнѣ або калѣцтва. Фармы продаемо за готôвку, або на легку сплату, однакъ часть треба зложити готôвкою, а решту на сплату пôсля умовы.

По близшй услôвя пишѣть по польски до

JOHN JELINEK & CO.
1116 Pine Alley, Braddock, Pa.

Напишѣть десьте вычитали се оголошене. 24-05

ВЕЛИКІЙ КОМПАНІЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co Ld.
— въ —
SHAMOKIN, PA., 327 Shamokin st.

Найбôльшій рускій компанічный сторъ въ Америцѣ. Заложеный ще въ роцѣ 1889, а теперь побôльшеный, украшеный и на ново урядженый. Новый дôмъ великій, красный, котрый компанія купила 1896 року за $18.000 доказуе, що може компанічна робота. — Всѣ розумнй Русины належать до тои компаніи, купують зô свого власного стору значить, спомагають самыхъ себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою $5,500.00

Заряджують нимъ:

Н. Габура, М. Колодѣй.

ИВАНЪ ГЛОВА
JOHN GLOVA (POSTMASTER)
— въ —
Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякй потрѣбнй рѣчѣ до житя, якъ такожь можна купити убраня майнерскй и звычайнй.

Посылае такожь грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, тано и беспечно.

Продае шифкарты.

Не вôдъ нынѣ вже знають люде солідного Ивана Глову.

Оденъ зъ найбôльшихъ броварôвъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСÔБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ попоштуе сего пива, то иншого вже не хоче пити.

Голова вôдъ него нѣколи не болить, бо есть здорове и поживне.

НЕ ТРЕБА ЄГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.

Перша Руска Торговля и Рукодѣльня
РИЗЪ И ЗНАРЯДÔВЪ ЦЕРКОВНЫХЪ
у Львовѣ

поручае богато заосмотреный складъ всѣлякихъ товарôвъ церковныхъ.

Принимае замовленя на всякй роботы зô золота, срѣбла, бронзу и иньшихъ металѣвъ, якъ такожь до вôдновленя, позолоченя и посрѣбленя всякй церковнй и домашнй знаряды.

Всякй посылки полагоджуе вôдворотною почтою. Все выконуе въ найкоротшôмъ часѣ и по найнизшôй цѣнѣ. На жадане высилае цѣнники богато ілюстрованй.

Е. Спожарсиій и В. Устеньскій,
ул. Руска Ч. 1., Львôвъ, Austria, Galicia.

Друкарня „Свободы“

друкуе

тикеты, паперы, коверты, книги, книжки, плякаты, циркуляръ и взагалѣ всѣ роботы друкарскй

старанно, тано и на часъ.

Братскй опѣкуны хорыхъ повиннй мати книжки для записованя коли хто захорувавъ, на яку слабôсть и т.д.

Адресь:

„SVOBODA“, Box 353, Scranton, Pa.

Гей Русины! чи знаете вы дорогу до дешевого и доброго купна? Она веде просто до

Юрія Хиляка
въ OLYPHANT, PA.

Вы его певно добре знаете. Въ него знайдете одинокій, найдешевшій, найлучшій и наймоднѣйшій сторъ зъ убранями. Купите добре „шифкарту“ скоро а безпечно пошле вамъ грошѣ до старого краю. Не гадайте однакъ, що то вже все — нѣ! Вôнъ мае ще найпараднѣйшій салунъ въ мѣстѣ пôдъ назвою:

Anthracite Hotel.

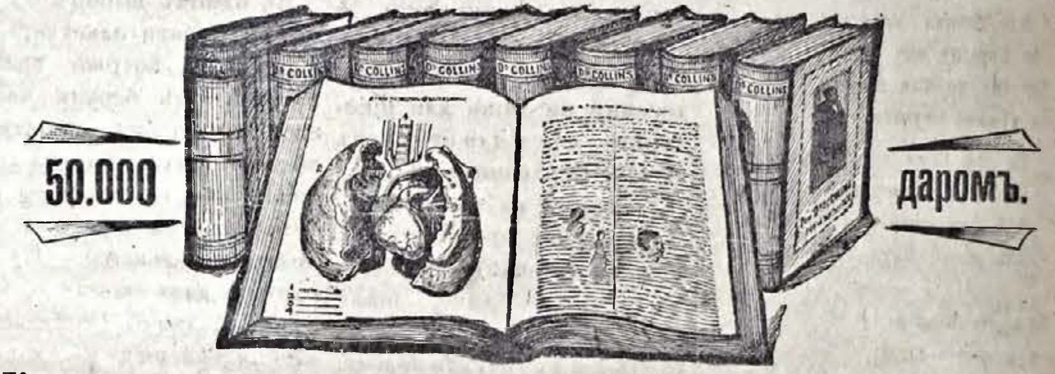
Тамъ доперва погостите ся, якъ въ рôднои бабки на весѣлю.

РЕСТАВРАЦІЯ И КАВЯРНЯ
TROMETTER'S
(Трометеръ)
при Рединьскôмъ дипѣ въ Shamokin, Pa.

Снѣданя, Обѣды, Вечерѣ

Въ кождôмъ часѣ можна дôстати такъ горячй якъ и зимнй перекуски. Потравы прилагодженй на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга солідна. Окремй комнаты для родинъ. Найлучшй вина, пива, лікеры, горѣвки и всѣ можливй напитки. Цѣна дуже мала.

1883- ЛЮДЕ ОТВОРѢТЬ ОЧИ! -1905.

Книжка, котра охоронить Вамъ жите, здоровле и грошѣ.

Д-ръ Е. С. КОЛЛИНСЪ М. І. може знову похвалитись поступомъ и працевъ, котрыми закôнчивъ минулый рокъ для добра терпячого загалу, бо рокъ 1904 значно перевысшивъ число тыхъ, що були вылѣчени въ минулыхъ лѣтахъ.

Працѣ талановитого специялисты зъ Ню Йорского Университету ПРОФ. КОЛЛИНСА досягли такои доконалости, що перевысшае другихъ: Сотки, тысячѣ вылѣченыхъ людей выражають вдяку и похвалу минулого року, длятого що були вылѣчени методовъ ПРОФ. КОЛЛИНСА.

Прочитайте собѣ листы, якй прійшли до Д-ра КОЛЛИНСА вôдъ людей нимъ вылѣченыхъ дякуючи єму за скоре и стале вылѣчене. Чи ще можна жадати лѣпшихъ доказôвъ?

ВЫЛѢЧЕНЫЙ ЗЪ ГЕМОРОИЧНОЙ ХОРОБИ И МѢХУРА.

ПАВЕЛЪ ВАСИЛЕВСКІЙ,
Box 116,
Grampian, Pa.

Славный докторе!

Маю надѣю, що схочете прочитати моихъ кôлька словъ вдячности. Я бувъ хорый на сифілісъ бôльше якъ 5 рокôвъ. Удававъ ємъ ся до рѣжныхъ докторôвъ и специялистôвъ, але вмѣсто дôстати полекши, сифілісъ запущавъ своє корѣнє глубоко въ мои организмъ и розширивъ ся до такого степени, що небуло на менѣ здорового тѣла и смерть грозила мому житю. За порадою моихъ пріятелѣвъ я удавъ ся до Васъ пане докторъ, а по отриманю вôдъ Васъ лѣкарствъ, учувъ ємъ вôдразу пôльгу. Отжежь я посылавъ по бôльше лѣкарствъ. Вôдъ нихъ я чувъ ся що день здоровшимъ, и нынѣ можу отворено сказати, що ємъ цѣлковито здоровъ. Прошу пріймѣть слова сердечнои подяки за уратоване мого здоровля.

Зъ глубокимъ поважанемъ,

КСАВЕРЪ ЗАРУБА,
Lyva, Tex.

ВЫЛѢЧЕНА НА ЗАСТАРѢЛУ ЖОЛУДКОВУ СЛАБÔСТЬ И БÔЛЬ НЕРОКЪ.

МАРІЯ БЕЛИНА,
R. F. D. N. 3,
Clarkson, Neb.

Высокоповажаный пане докторъ!

Черезъ 12 лѣтъ я терпѣла на бôль головы, бѣли уплавы, корчѣ въ жалудку, цѣлковите ослаблене и т. д. Я шукала помочи и ратунку у всѣлякихъ лѣкарôвъ, але всьо було даремне. Навѣть операція яку переведено на менѣ въ одной зъ клиникъ, однакъ нѣчого недало менѣ ульги и вже приходилось менѣ розстатись зъ симъ свѣтомъ въ такъ молодôмъ вѣцѣ. Въ конци впала менѣ щаслива гадка написати листъ до пана Проф. Коллинса и Вы зволили прислати менѣ лѣкарства котрыми зачаламъ ся лѣчити и на моє превелике диво, по пару тыжняхъ почуламъ цѣлкомъ здоровою якъ нѣколи перше. Нехай Богъ мае Васъ въ своѣй опѣцѣ за уратоване мене вôдъ смерти.

Зъ горячимъ чувствомъ вдячности остаю,

КЛЕМЕНТИНА ПАВРОЦКА,
Desloge, Mo.

Єли терпите на ниже поданй хоробы, то незволѣкайте, але смѣло и отверто зголосѣть ся до Д-ра Е. С. КОЛЛИНСА М. І., бо для него нема такои хоробы, котрой бы єго вѣдомости, практики и лѣкарства невылѣчили.

Вôнъ лѣчить всякй хоробы, а именно: Хроничнй и застарѣлй хоробы: легкихъ, грудей, жалудка, кишокъ, нерокъ, утробы, мѣхура якъ и всѣ хоробы дольнои оболоны, бôль горла, носа, головы, нервовость, бите и бôль серця, катаръ, заступджене, дихавицю, кашель, плюте кровю, горячку, короткій вôддыхъ, нестравность, невралґію, ревматизмъ, бôль костей, кольку и бôль въ крижахъ и хребтѣ, золоту жилу, гемороиды, лякесы, нечисту або затруту кровь, опухлй ноги и опухлости тѣла, водну пухлину, жовтячку, епілепсію, імпотенцію, полюцію, шумъ и течене зъ ухъ, глухоту и всѣ слабости очей, выпадане волосôвъ, прищѣ, свербленє тѣла, лишаѣ, кросты и раны. Всѣ жѣночи слабости внутрѣшнй и поверхнй, нереґулярнй мѣсячнй періоды, бѣлй уплавы, опаднене матицѣ и т. д. Листы треба адресувати:

DR. E. C. COLLINS M. I.,
140 W. 34th Street, NEW YORK, N. Y.

Уставъ вôтворенія: Вôдъ 10. рано до 5. год. вечеръ; въ вôвторокъ и пятницю до 8 год. вечеръ; въ недѣлю вôдъ 10 до 1 год. по полудни.